

Nya Åland

5 AUGUSTI 2009 NR 157 PRIS 2,00 €

Gärna en bro över till Sund

REPORTAGE. –Vårdö är lugnt och en bit från all stress och jäkt i stan. En bro över till Sund skulle förstås vara trevligt och underlätta för många människor, tycker Vårdöbon **Johan Boman**.

I sista avsnittet av Nya Ålands sommarserie Nyan på Byn besökte vi Vårdö. Nya Ålands reporter **Axel Kronholm** slog upp den mobila redaktionen utanför Vårdö närbutik och pratade med lokalbefolkningen och sommarboende på Vårdö. SIDAN 12

Över 1.000 bilköpare väntar på återbetalning

NYHETER. I slutet av mars lovade tullen i Mariehamn att alla bilimportörer som betalat dubbel skatt skulle kontaktas efter påsken.

Men än så länge har ingen hört något eller fått några pengar tillbaka.

Det var den 19 mars i år som EG-domstolen beslöt att Finland gjort fel som lagt 22

procent moms på den bilsatt som betalas på bilar importerade från utlandet.

En diskriminerande dubbelbeskattning var omdömet som EG-domstolen gav och enligt beslutet har nu alla som betalat moms på bilskatten från och med 2006 fram till 19 mars i år rätt att få tillbaka pengarna.

Men pengarna dröjer.

–Det är inte vi som bestämmer det här. Det är tullstyrelsen som diktar det, att man ska göra det centralt. Huvudsaken är ju att pengarna kommer och jag skulle tippa på att de kommer ungefär samtidigt som den andra skatteåterbäringen, säger **Anja Stenman** vid tullen i Mariehamn.

SIDAN 3

Spände stängsel över huvudväg

NYHETER. Någon tog elstängsel från en hästhage i Eckerö Storby - och spände dem över huvudvägen genom byn.

Tilltaget upptäcktes tidigt på tisdagsmorgonen.

Ingen kom till skada. Ärendet är polisanmält.

–Det kan vara livsfarligt, säger konstnären **Peter Winquist**. Intill hästhagen har han sin konsthage, som många gånger utsatts för skadegörelse utan att någon åkt fast.

Den eller de personer som satte upp stängslet över vägen slet också sönder postvägsflaggan i små bitar.

SIDAN 5

Han brinner för Brändö

REPORTAGE. In-tressebevakare - inte byråkrat.

Så beskriver Brändös kommunsekreterare **John Wrede** sig.

I Nyans sommarserie Koll på kommunen funderar han på Brändös framtidsutsikter, jordförvävsregler och hur man skall få flera kvinnor att vilja bosätta sig i skärgården.

Brändös kommundirektör John Wrede.

Foto: TANJA LÖNNQVIST

SIDAN 4

Namnet syns inte. Vad den nya föglöfärjan skall heta är fortfarande hemligt.

Foto: CHRISTER FELLMAN /ÅLANDS LANDSKAPSREGERING

Nya Föglöfärjan snart klar

NYHETER. Den nya föglöfärjan har försenats flera gånger - men så här ser den ut, och snart är det dags för dop.

SIDAN 5

Taxi trots dåliga tider

NYHETER. Lågkonjunkturen har inte drabbat de åländska taxichaufförerna ännu.

SIDAN 5

Fixat båten. William Jordan berättar att han slet sönder de gamla hängremmarna i sin optimistjolle och att han därför ägnat lite tid till att sätta dit nya.

Foto: JONAS EDSVIK

Segling (nästan) dygnet runt

SPORT. Segling varje dag fram till på fredag. Tre pass om dagen och förmodligen ännu fler i drömmen. MSF:s seglarläger på Seglarnästet handlar om en enda sak – att segla!

–Igår hade vi ganska bra väder och det var helt okej segling. Idag har det visserligen varit lite för lätt för tävlingsseglarna men bra för ny-

börjarna, säger ledaren **John Henriksson** när Nyan besökte Seglarnästet i tisdags.

Och det är allt i från nybörjare till tävlingsseglare som är med på lägret. Tolv deltagare, fyra grupper och fem ledare. Tolvåriga William Jordan har seglat i två månader och tränar i nybörjargruppen.

–Jag började med segling på scouterna och ville sedan segla mer, säger William om varför han anmälde sig till lägret.

Och efter bara någon dag på lägret har William lärt sig allt från gipp och läns till att kantra sin optimistjolle och sedan ösa vatten ur den.

SIDAN 14

3 nyheter

Minkjakt ökar effektivt antalet sjöfåglar. Det visar ett projekt som gjorts i riket.

8 kultur

Den lettiske kompositören **Peteris Vasks**, ses och hörs på kammarmusikfestivalen Katrina.

15 sport

Världsmästarna **Jonas Reckermann (bilden)** och **Julius Brink** är bara två av många världsstjärnor som kommer till årets Paf Open.

20 folk

Dagens turist gillar att cykelsemestra i skärgården.

mobil.nyan.ax

Senaste nytt direkt i din mobiltelefon!

Juli månad bjöd på nattfrost

Den 6 juli slog nattfrost till på Åland och nederbörden under juli var nästan dubbelt så stor som normalt.

Ålands försöksstations mätningar för vädret under juli månad är klara och det visar att månaden bjöd på lite speciell väderlek. Medeltemperaturen var nästan normal, men det speciella var att den 6 juli visade mätinstrumenten på nattfrost. -0,2 grader uppmätte man på marknivån. Detta ledde till att potatisblasten på låglänta marker sveddes.

Juli var också en mycket regnig månad. Den normala nederbördsmängden under juli är 61 millimeter. I juli 2009 regnade det 121,4 millimeter. I fjol regnade det 8 millimeter i juli.

Den stora regnmängden kom mestadels genom två mycket kraftiga och hårda regn som blev till ondo för bland annat jordbrukarna. Marken hade svårt att suga åt sig vattnet och det resulterade i att vattnet blev stående i vissa odlingar med åtföljande syrebrist för växtrötterna, rapporterar Ålands försöksstation. Marken blev också för mjuk för att man skulle kunna ta sig

Nattfrost. I början av juli slog nattfrost till och svedde blasten på potatis. Bilden är tagen i ett annat sammanhang.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

ut med maskiner och utföra nödvändiga skötselåtgärder. Regnen slog även ner säden i vissa spannmåls-

odlingar och enligt Ålands försöksstation får framtiden utvisa i vilken mån det resulterar i kvalitetsskador

för bland annat höstråg och dinkelvete.

Det positiva för jordbrukets del är att det inte fun-

nits behov för bevattning påpekar försöksstationen.

NINA SMEDS
nina.smeds@nyan.ax

Fakta/Väderleken i juli

TEMPERATUR på två meter höjd:

■ Medeltemperatur:	+16,7 grader
■ Normalt:	+16,0 grader
■ Skillnad:	0,7 grader varmare än normalt
■ Högsta:	+27,1 den 2 juli
■ Lägsta:	+3,7 den 6 juli

TEMPERATUR vid markytan:

■ Medeltemperatur:	10,2 grader
■ Lägsta:	-0,2 grader den 6 juli

NEDERBÖRD (11 dygn med nederbörd):

■ Summa:	121,4 mm
■ Normalt:	61,0 mm
■ Skillnad:	60,4 mm mera nederbörd än normalt
■ Mest:	43,9 mm den 8 juli

OBS! Med normalt avses medeltal för åren 1972-2000.

Inget genmodifierat i butiken

På butikshyllorna i Finland finns för tillfället inte livsmedel med genmodifierade ingredienser. Livsmedelssäkerhetsverket Evira säger att det måste det anges tydligt om produkter är genmodifierade.

Genmodifierade (gm) livsmedel innehåller gentekniskt modifierade organismer eller ingredienser tillverkade av sådana.

Genmodifierat foder som svin äter gör inte dem eller deras kött genmodifierat, enligt Evira. Därför märks

Omodifierat. Maten som säljs i Finland är inte genmodifierad, meddelar livsmedelssäkerhetsverket.

Foto: ERKKI SANTAMALA

inte kött, ägg och mjölk som härstammar från djur som matats med genmodifierat foder. Orsaken är att alla

gener som fodret innehåller bryts ner i djurets ämnesomsättning.

Om genmodifierade växter eller ingredienser tillverkade av sådana har använts i tillverkningen i en mängd större än 0,9 procent måste det anges på produktens förpackning. På förpackningen kan det till exempel stå "genmodifierad" eller "tillverkad av genmodifierad soja". Sådana produkter måste genomgå noggranna undersökningar för att få komma ut på marknaden.

(FNB)

Miljönotiser

Frågor och svar om naturgasledning via Finland

■ Den planerade naturgasledningen under vatten från Ryssland till Tyskland som Nord Stream AG vill bygga genom bland annat Finlands territorium har granskats av Nylands miljöcentral. Nu finns Nord Stream AG:s bemötande och svaren på frågorna miljöcentralens ställt till påseende på arbets- och näringsministeriets registratorkontor. De parter som berörs av saken ombeds nu lämna in sina krav och utredningar beträffande saken till ovan nämnda kontor senast den 31 augusti 2009.

Diskussion om kärnkraft och kärnvapen

■ På Hiroshimadagen den 6 augusti håll ett diskussionstillfälle på Café Bönan i Sjökvarteret. Temat är "Kärnkraft och kärnvapen - två sidor av samma mynt" Man diskuterar hur den civila kärnkraften egentligen hänger ihop med den militära användningen av kärnkraft och kärnvapen. Diskussionsledare är Maj-Britt Theorin från Sverige och diskussionen hålls mellan klockan 19 och 20.30. Arrangör är Aktionsgruppen för ett atomkraftsfritt Åland.

Greenpeace på besöker i veckan

■ Under vecka 32 finns Greenpeace på Åland för att bland annat tala om GMO, klimat, Östersjön, alger och marina reservat. Greenpeace besökte Åland i fjol och märkte att det finns ett stort intresse bland ålänningarna när det gäller miljö.

– Vi tror att Åland kan bli ett föredöme när det gäller att bygga ett samhälle som inte sker på bekostnad av hav, natur och klimat, säger Elvira Boman från Greenpeace i ett pressmeddelande.

FÖR BÅTTUREN...

TERHI 440 + 5 hk Honda
L 440 cm
B 175 cm
150 kg
5 pers.

PAKET-PRIS 2850€

TERHI 385 + 5 hk Honda
L 380 cm
B 150 cm
95 kg
4 pers.

PAKET-PRIS 2350€

SÄKRA PÅ SJÖN!

Prisexempel: Baltic 90 kg, röd/blå **23,50€**

Prisexempel: Marinepool 10-20 kg **31€**

FISKEUTRUSTNING hittar du hos oss...
...och bra fisketips det bjuder vi på!

PROVA GÄRNA VÅRA EGNA BUSTER JERK II FÄRGER
(Scarlet + Weeping willow)

Just nu -20% på alla multirullar!
Gäller t.o.m. lö 8/8

BAT & FRITIDS VARUHUSET

TRÄDGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

TFN 28 011, BUTIKEN 28 170, TRÄDGÅRD 28 162,
BYGGLAGRET 28 174 ÖPPET: VARD. 7-18,
TORSD. 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRD. 9-15

www.byggvaruhuset.ax

VI HAR DET MESTA FÖR LYCKADE BÅTTURER...

NERA ÖPPET! VARDAGAR 7-18, TORSDAGAR 7-20, Bygglagret 7-18, LÖRDAGAR 9-15

Seglare fick bom i huvudet

Sjöräddningen ryckte vid tolvtiden på tisdagen ut för att hjälpa en rikssvensk ensamseglare som fått bommen i huvudet väster om Enskär.

Mannen var förvirrad när räddningen nådde fram och räddningspersonalen befara-

de att han haft hjärtproblem. Larmet om en man som skadat sig i sin segelbåt nådde sjöräddningscentralen i Åbo vid tolvtiden på tisdagen.

Samtidigt hade en annan båtfarare väster om Enskär kommit till ensamseglarens hjälp och kontaktat övervakningscentralen vid Mariehamns sjöbevakning.

Enskärs sjöbevakningsstations patrull, jourhavande sjöräddningshelikopter från Åbo, en ambulans från Mariehamn och sjöräddningssällskapets Rescue West ryckte ut.

Första hjälpen

Rescue West, förstärkt med ambulanspersonalen, förde den skadade till stranden.

När han fått första hjälp transporterade ambulansförarna honom till sjukhus för eftervård. Enskärs sjöbevakningsstations patrull bogserade båten till Enskär, meddelar **Stefan Jäkälä** vid Mariehamns sjöbevakningsstation. (pd)

Gps-navigator stals ur personbil

■På en kiosk i Jomala har en ruta krossats. Därefter har läsk, cider och öl stulits från kiosken.

En gps-navigator har stulits från en personbil någon gång under juli-månad.

Från en båt i i Lemland Norrby har en 25-liters bensindunk snattats.

På måndagen plockade en person åt sig öl och en grillad kyckling i en butik i Mariehamn och gick förbi kassan utan att betala.

Pengar byte vid inbrott

■En person bröt sig under fredagen in på en firma i Mariehamn. Där stal han en okänd summa pengar.

En keps har snattats från en butik och en cykel tillgreps vid Scheffersgränd. På en kryssningsfärja har en plånbok blivit stulen. Från en personbil har register-skylden försvunnit.

Fortkörare och rådjur på vägarna

■Polisen stoppade många som hade för bråttom i trafiken i helgen. På Torggatan i Mariehamn körde en person 70 km/h på 30-väg.

En personbil kolliderade med ett rådjur i Lemland på söndagen. Föraren klarade sig utan skador.

Två skadade i bilolycka på Föglö

■Två äldre personer skadades i en bilolycka i Degerby på Föglö vid niotiden på måndagsmorgonen.

Skadornas omfattning är ännu oklara men enligt räddningsverket är de troligtvis lindriga. (tl)

Trots domstolsbeslut om importmomsen

Bilköpare får vänta på återbetalning

De bilköpare som betalat 22 procent moms på skatten på importerade bilar får vänta på sina återbetalningar.

Och de köparna är många - minst 1.000 sedan början av 2006, tippar tullpersonalen.

Efter påsken skulle alla berörda bilimportörer kontaktas, lovade tullen i Mariehamn.

Men än så länge har ingen hört något eller fått några pengar tillbaka.

–Det är ju onödigt jobb att behöva ringa runt när pengarna kommer i varje fall. Meningen är de ska komma in på kontot automatiskt, säger **Anja Stenman** på tullen i Mariehamn.

Det var den 19 mars i år som EG-domstolen beslöt att Finland gjort fel som lagt 22 procent moms på den bilskatt som betalas på bilar importerade från utlandet.

Resultatet blev en dubbelbeskattning som dessutom var diskriminerande mot privatpersoner eftersom företagare kunde dra av momsens via sina bolag. Enligt EG-domstolens beslut har nu alla som betalat moms på bilskatten från och med 2006 fram till 19 mars i år rätt att få tillbaka pengarna.

Men pengarna dröjer.

Skall skötas centralt

På tullen i Mariehamn lovade man i mars att alla berörda skulle kontaktas efter påsk. Nu har tullstyrelsen bestämt att alla utbetalningar ska skötas centralt istället.

–Det var innan vi fick den här informationen. Det är inte vi som bestämmer det här, det är tullstyrelsen som dikterar det, att man ska göra det centralt. Huvudsaken är ju att pengarna kommer och jag skulle tippa på att de kommer ungefär samtidigt som den andra skatteåterbäringen, säger Anja Stenman.

Eftersom alla som importerat bilar redan har varit i kontakt med tullen och skattemyndigheterna har skatteförvaltningen tillgång till kontonummer och andra uppgifter som behövs för

Får vänta. Än så länge har ingen sett röken av de pengar EG-domstolen dömde Finland att betala tillbaka till de som betalat dubbel skatt i samband med bilimport mellan 2006 och mars 2009. På bilden Anja Stenman (till vänster) och Ann-Catrin Nyholm på tullen i Mariehamn. Foto: FREDRIK TÖRNROOS

att kunna ersätta de berörda bilägarna.

Enligt Anja Stenman kommer 90 procent av alla ärenden att kunna skötas på det här sättet. I övriga fall, där rätt person inte kan matchas med rätt kontonummer kommer uppgifterna att skickas ut till respektive tull-distrikt som har närmare koll på de berörda personerna.

Många berörda

Exakt hur många som berörs av dubbelbeskattningen kan man inte svara på i tullen i Mariehamn, men att det är ett stort antal står klart. Enligt Anja Stenman importeras det mellan 500 och 600 bilar per år i snitt, de flesta av privatpersoner.

–Det här gäller ju alla beslut från 2006 till 19 mars 2009 så det är säkert 1.000 personer.

Hur mycket pengar var och en får tillbaka beror helt på bilens pris och ålder. Tidigare tillämpades även ett system med individuella skatteprocenter som bland annat berodde på bilens märke. Och allt detta spelade in när den felaktiga momsens räknades ut.

Sedan 2008 tillämpas istället ett mijostryningsystem som utgår ifrån bilens koldioxidutsläpp när skatten räknas ut.

–Stora tunga bilar och bensinbilar som släpper ut mera koldioxid beskattas nu högre. Större farmarbilar och terrängbilar är ju oftast ganska tunga och då stiger skatteprocenten automatiskt medan små dieselbilar har blivit billigare, säger Anja Stenman.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Bilköpare: Beskedet förvånar inte

Henrik Hagström är en av alla de som undrar vad som händer med den utlovade återbetalningen.

Att han skattade dubbelt visste han redan om när han köpte en liten husbil av märket Volkswagen från Sverige. Förvånad över myndigheternas långsamma hantering är han inte.

–Brukar myndigheter någonsin vara snabba? Myn-

digheter är som myndigheter är. Vi har haft samma bekymmer på andra ställen, så jag är van med det. Det kan ta flera månader att få sina pengar ibland, säger han.

Billig bil

För Henrik Hagström gör fördröjningen ingen större skillnad.

–Jag köpte en billig bil, så i mitt fall handlar det ju inte om stora pengar, men för de som köpt dyrare bilar kan det ju handla som stora summor. Men väntar man på pengar är det ju alltid roligt när de kommer, säger Henrik Hagström.

JOHN GRANLUND
john.granlund@nyan.ax

Minkjakt ökar antalet sjöfåglar

Genom effektiv minkjakt har sjöfåglarna ökat i skärgårdshavets södra del.

Det visar ett projekt som det statliga affärsverket Forststyrelsen utfört i Åbolands skärgård.

Målet har varit att skapa ett minkfritt område och skydda häckande skärgårdsfågelstammar. Under tre år har 75 minkar fångats i Vänö södra skärgård på Kimitoön. Fångsten har skett under höst och vår på ett område som omfattar 60 kobbar och skär.

Resultaten visar att det är möjligt att utplåna minken från vissa delar av skärgården och att vissa fågelstammar reagerar snabbt på åtgärden. Enligt Forststyrelsen har beståndsökningen när det gäller svärta–från två till nio par, vigg–från ett till 14 par, samt

simänder–från sju till 23 par, varit särskilt betydande. De häckande vadarnas parantal har från 46 till 86 och silver- och fisktärnorna har ökat från 149 till 259 par.

–Minkfångstens effekter på fågelbestånden har varit så här betydande på grund av att området har varit tillräckligt stort och fångsten effektiv, säger specialmedarbetare **Mikael Nordström** vid Forststyrelsen.

Inga planer

På Åland finns det just nu inga planer på en intensifierad jakt, berättar landskapets jaktvårdsförvaltare **Marcus Nordberg**.

–Vi har tidigare skaffat minkfällor till jaktvårdsföreningarna men vi har inte haft någon speciell kampanj.

På Åland är det tillåtet att jaga mink året om, men hur

Ställer till skada.

En intensifierad minkjakt har stor betydelse för att öka antalet häckande skärgårdsfåglar, visar ett nytt projekt. Enligt Forst-institutet har beståndsökningen när det gäller svärta, vigg och simänder varit särskilt betydande.

stort antal djur som fångas saknas det i nuläget siffror på.

–Men genom att folk vistas ute mindre på våren efter att vårfågeljakten förbjöds kan man anta att minkjakten har minskat, tror Marcus Nordberg.

Positiv effekt

Enligt honom skulle en intensiv jakt ha en positiv inver-

kan på sjöfågelbeståndet på Åland.

–Finns det mink på en holme kan man nästan räkna det att det inte finns några markhäckande fåglar där. Minkjakten ger direkt respons. Den har en jättestor effekt.

Minken är en främmande art i Finland och Europa. Den började importeras till pälsfarmar på 1920-talet, rapporterar Forststyrelsen:

”Individer som rymde från pälsfarmarna etablerade inom några decennier förvildade populationer och fram till 1970-talet hade arten spritt sig över hela landet, från den yttre skärgården till de norra delarna av Lappland.”

–Minken ställer till stor skada i vår fauna, konstaterar Marcus Nordberg.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax

Riket i ryggen. Brändös kommundirektör tror att många ålänningar nog inte inser hur nära brändöbor har till fastlandet.

“Brändö behöver fler kvinnor och barn”

Brändös kommundirektör John Wrede önskar sig två saker:

Att Brändöborna, särskilt kvinnorna, ska återvända till sin hemkommun efter studierna.

Och att kommunens ostliga position kunde utnyttjas bättre för att bygga broar mellan Åland och riket.

John Wrede drivs av ett stort engagemang för skärgården och Brändö. Innan han flyttade till Åland bodde han i Helsingfors men tillbringade somrarna i Åbolands skärgård.

–Det är roligt att ha något att leva, slåss och kämpa för, istället för att bara sitta och vända papper, säger han, som i första hand ser sig som intressebevakare framom byråkrat.

John Wrede visar stolt upp det nya bibliotekets och sporthallens fräscha lokaler. I multihallen har entusiastiska innebandytränaren **Thomas Sjöman** coachat fram ett stabilt juniorlag i innebandy, bestående av både killar och tjejer.

Något som Wrede inte haft sitt finger med i är den nya musikfestivalen Island in the sun på Jurmo.

Brändö

Invånarantal: 515 personer

Totalareal: 1.081km²

Byar: Asterholma, Baggholma, Björnholma, Brändö, Fiskö, Jurmo, Korsö, Lappo, Torsholma och Åva.

Viktig näring: Fiskodling
Kända kommuninvånare: Författaren **Kjell A Nordström** (sommurstuga), **Trygve Eriksson**. Skådespelaren **Mikael Persbrandts** morfar kommer från Åva.

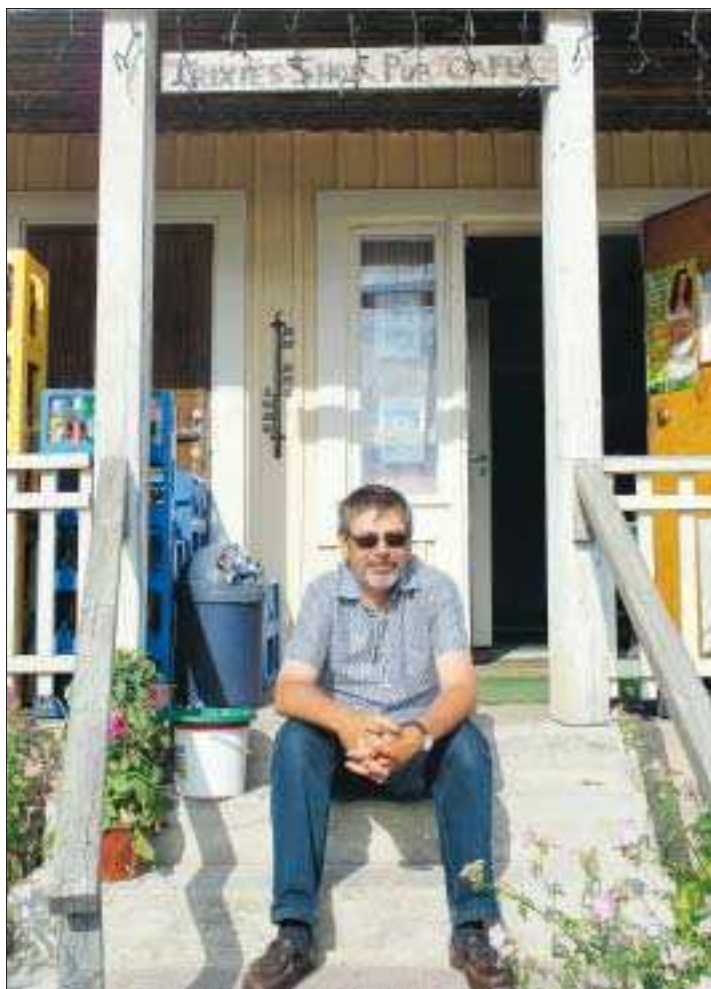
–Jag är stormförtjust i den. Det är roligt att det inte är jag och kommunen som arrangerat, utan åländska ungdomar, säger han.

Orosmoln

Den mycket stora uppgiften för Brändö kommun är att vända befolkningstrenden.

–Vi har ett stabilt invånarantal men vi vill bli fler. Den största åtgärden som behövs för att så ska ske är att bygga fler bostäder, både hyres- och egnahemshus, säger Wrede.

Det leder spåret in på jordförvärvsregler. Kommundirektören tycker inte att det är rimligt att fasta Åland och skärgården alltid ska följa samma lagar. Skärgården har inte samma tryck på tomter och därför tycker han att några små områden kunde finnas där jordförvärlarna var mindre strikta.

Vinteröppet. På Trixies kan man få sig en kaffe och munk året runt.

– Här finns tusentals kilometer strand. Att sälja ut några tomter för fast bosättning skulle inte påverka Brändö, säger han.

John Wrede tycker det är tråkigt att så få ålänningar vill flytta till Brändö. Han inser

att det ligger långt från resten av Åland men tycker också att många stadsbor har fördomar och tror att det är oerhört märkligt och speciellt att bo i skärgården.

–Egentligen är det ingen större skillnad på vardagen i

Helsingfors och på Brändö. Man kan dock inte gå på opera här.

Däremot kan Brändö skryta med skärgårdens enda vinteröppna kafé.

Två av tio återvänder

Wrede sätter sin förhoppning till att fastlänningar, och framförallt de egna ungdomar som studerat utanför kommunen, ska återvända. Idag kommer endast två av tio tillbaka, den siffran borde öka till åtminstone sex av tio.

Wrede tror att om antalet arbetsplatser skulle öka märkbart, kunde 20 till 30 procent av invånarna jobba med distansarbete om tjugo år. Den planerade fiberkabeln skulle kunna göra det möjligt. Men vid det här laget har kabelinstallationen dröjt ett år.

–Det har varit ett gissel. Det blev knaggligt när projektledaren försvann, men nu har vi ett nytt team och det måste helt enkelt hända något i år.

Idag är sjöfarten och fiskodlingen Brändös största arbetsgivare.

–Jag hoppas att fiskeodlingen får finnas kvar och att den kan anpassa sig och utvecklas, för att till exempel kunna börja med förädling.

Många inom landskapet drömmer om den stora turismen. Men även om Wrede också tycker att turismutvecklingen är viktig, tror han inte att man ska lägga för mycket fokus på den, den kommer

troligtvis aldrig att kunna växa sig speciellt stor.

Sociologhjälp

Det bor betydligt färre kvinnor än män i skärgården. Brändö kommun har varit i kontakt med sociologiska institutionen vid Åbo akademi och bett dem om hjälp att förstå orsakerna till varför det ser ut så.

En trolig anledning är väl att de flesta arbetsplatser och fritidsaktiviteter är traditionellt manliga, så som just fiskodling och jakt.

Någon kommunsammanslagning vill John Wrede inte höra talas om. Inte som nuvarande lagstiftning ser ut i alla fall. Däremot ett intensivare samarbete.

–Skulle det bli en enda kommun Åland skulle beslutsfattandet flytta till Mariehamn och därmed skulle de perifera kommunerna glömmas bort.

Försvenskning

John Wrede oroas av att Åland håller på att försvenskas. Det är inte bra för Åland, och definitivt inte för Brändö, tycker han.

–Man borde istället utnyttja vår närhet till Åbo för att bygga broar mot fastlandet.

Finns Brändö om 20 år?

–Om vi slipper en kommunsammanslagning finns vi definitivt, och blomstrar.

Text och foto:
TANJA LÖNNQVIST

Farligt tilltag vid konståker i Eckerö

Stängsel drogs över huvudvägen

Klarade sig. Förutom i år har bara utställningen Belgian Blue klarat sig från vandalisering på konståkern i Eckerö. I år lade istället ligisterna ut ett elstängsel över vägen. På bilden Isa Hällström. Arkivfoto: JAN KRONHOLM

Någon eller några personer har spant stängsel på två ställen över huvudvägen i Eckerö Storby. Tilltaget upptäcktes på tisdagsmorgonen.

Möjligen är de skyldiga samma personer som tidigare saboterat konstverk på konstnären **Peter Winquists** konståker i närheten.

Intill konståkern finns en hästhage. Därifrån tog någon ett elstängsel, en så kallad vallpojke, och spände det på två ställen över huvudvägen genom Storby. Stängslena fästes på vita reflexstolpar i plast som står längs vägkanten, berättar Peter Winqvist. Han uppskattar att trådarna fästes så att de var cirka 80 centimeter över vägytan.

Tilltaget upptäcktes på tisdagsmorgonen av fadern till flickan som har hästar i hagen, och han plockade omedelbart bort dem. **Rev sönder flagga** Peter Winqvist, som varje år ställer ut konstverk på konståkern, har råkat ut för vandalisering de senaste 6-7 åren på samma plats.

–I år lämnade de mitt konstverk i fred. Men i stället rev de sönder postvägsflaggan och lade ut den i små strimlor - väldigt demonstrativt, säger Peter Winqvist. –I vanliga fall är jag lite kliven när det kommer till vandaliseringen av mina konstverk. Konst ska ju provocera och det gör ju tydligen min, eftersom någon känner ett be-

hov av att förstöra den varje år. Men postvägsflaggan ska inte kunna uppröra någon, säger Peter Winqvist. Det som gör honom upprörd nu är att gärningsmannen eller männen kunde ha orsakat stor skada om till exempel en cyklist hade kört in i stängslet. Händelsen är polisanmäld. (jo/pd)

Olycka. Krocken ledde till att en av bilarna körde av vägen i Karrböle Jomala. Foto: STEFAN ÖHBERG.

Bilkrock vid Karrböle vägskal

■Två bilar var inblandade i en sammanstötning på Godbyvägen i Jomala Karrböle vid halv tre-tiden på tisdagseftermiddagen.. Kollisionen ledde till att en av bilarna körde av vägen och ner i diket. Händelsen rubriceras som äventyran- de av trafiksäkerheten. Vid olyckan skadades inga människor och endast plåtskador blev påföljden. (jo)

Länsmansgården i Godby såld

■Länsmansgården i Godby har nu fått en köpare. **Kerstin Mattsson** på Fastighetscenter säger att gården nu är reserverad och att köpebrev skrivs under nästa vecka. –Det blev till landskapets utgångspris på 36.500 euro, säger Kerstin Mattsson. Under den öppna visningen kom 12-15 olika familjer och nu har en bestämt sig för att köpa den gamla gården. –Även två av de andra tomterna i området har reserverats och vi kommer skriva köpebrev även med dem på samma gång, säger Kerstin Mattsson. Vem det är som köpt gården kan inte Kerstin Mattsson uttala sig om. (jo)

Ett hundratal vill jaga skarv

■I lördags blev det fritt att jaga skarv på Åland. Och ansökningarna till landskapsregeringen väller in. –Vi har åtminstone fått in 100 stycken, säger landskapets jaktvårdsförvaltare **Marcus Nordberg**. Han var beredd på ett stort intresse. –Men jag trodde kanske inte att det skulle bli så här mycket ansökningar. Bara i måndags lämnades ett 40-tal ansökningar in. De börjar behandlas när den semesterlediga personalen återvänder i början av nästa vecka. (ak)

Stort fall för Hbl:s upplaga

■Hufvudstadsbladets upplaga har sedan april 2008 sjunkit med cirka tio procent eller mellan 5.000-6.000 exemplar. Det rapporterar Svenska Yle. Sedan i våras har tidningen lagt om layout och innehåll samt stoppat utgivningen på måndagarna i juli för att spara pengar. Till Svenska Yle säger chefredaktör **Hannu Olkinuora** att antalet prenumeranter har ökat de senaste månaderna. ”En god nyhet är att de senaste siffrorna visar att vi efter tidningens omgörning i maj har fått flera hundra nya prenumeranter”, skriver Olkinuora i måndagens Hbl. (ak)

Så ser nya Föglöfärjan ut

Redo för dop. Efter många förseningar börjar nya Föglöfärjan nu bli klar. Färjans namn blir officiellt först vid dopet. Foto: CHRISTER FELLMAN

Så här ser de senaste bilderna på nya Föglöfärjan ut. Bilderna togs i slutet av juni på varvet i Klaipeda, Lettland.

13 augusti är dopet inplanerat och då är det meningen att färjan ska vara färdig. Än så länge är namnet hemligt men ett namn som

anknyter till fågelliv är förmodligen att vänta om man ser till resten av landskapets flotta. (jg)

Oförändrat trots lågkonjunktur. Taxibilarna på Åland får lika mycket körningar som tidigare trots lågkonjunkturen. Foto: FREDRIK TÖRNROOS.

Vi tar taxi trots dåliga tider

Lågkonjunktur eller inte - ålänningar fortsätter åka taxi.

Lågkonjunkturen har minskat taxiåkandet i riket med närmare 10 procent i hela landet, skriver Vasabladet. Men på Åland verkar det inte ha minskat med så mycket. Under året är de mindre taxibolagens största inkomst skolskjutsar och färdtjänst, vilket inte ändras av lågkonjunkturen. Men även privatpersonsåkandet verkar hållas på en normal nivå. –Min uppfattning är att folk inte heller har snålat på semesteren när de kommer och turistar

till Åland, säger Eivor Karlsson på Eckerö Taxi. Vasabladet skriver att de områden som drabbas hårdast är storstäderna där många affärs- män som vanligtvis åker taxi har skurit ner på det, medan det på mindre orter just är vanligare med skolskjutsar och färdtjänster. –Vi hade ju ett uppsving i samband med öspelen och Rockoff, men jag skulle nog påstå att allt har varit normalt annars, säger Eivor Karlsson. Inte heller Jomala Taxi eller Lemlands Taxi har haft mindre ruljans trots lågkonjunkturen. –Men i höst kanske folk börjar bli försiktiga med sina utgifter, säger Eivor Karlsson. (jo)

Axel Kronholm

Epost: axel.kronholm@nyan.ax

Telefon: 528 463

Förskolebarn lär sig genom lekar

Om man vill att ett barn i förskoleåldern utvecklas till en individ som lär sig lätt och är mångsidig är det en bra idé att reservera mycket tid för ostrukturerade lekar och sago-stunder.

Det säger pedagogie professor **Simo Skinnari**.

–Dagens föräldrar poängterar i alltför hög mån den intellektuella inläringen, läsning och räkning.

Skinnari konstaterar att det tidstypiska kravet på effektivitet lämpar sig speciellt illa för barnuppföstran som snarare ska gå ut på att ömt väcka barnets färdigheter till liv. När barnet balanserar, klättrar, bygger kajor eller traskar omkring i skogen syresätts hjärnan och samtidigt bildas nya, allt mer komplexa kopplingar mellan nervcellerna.

–Sexåringar är ofta klumpiga. Även av den orsaken mår de bra av att få leka, hoppa och klättra, säger klassläraren **Timo Jantunen**.

Bra eller dåligt

Livet är enkelt för barn i förskoleåldern – allt är antingen bra eller dåligt. Barnet kan också överraska föräldrarna genom att klaga över att han eller hon inte har något att göra.

Sexåringar gillar att komma

först, att vara älskade och segrare. De kan vara rätt så bombastiska och gillar att höra berättelser om sina spädbarnsår och se på fotografier. Sexåringar är impulsiva, reagerar starkt på retningar och får anfall av hyperaktivitet.

Sjuåringar har däremot ofta redan lugnat sig lite. De kan vara stilla i långa stunder och klarar av att tänka bakåt i tiden.

Tröst stärker

Barn i förskoleåldern är fortfarande i behov av starkt stöd. I boken skriver specialisten i barnpsykiatri **Jukka Mäkelä** att det finländska sättet att hålla inne med stöd och uppmuntran skadar barnets utveckling. Föräldrarna vågar inte svara på barnets vädjan om hjälp eftersom de är rädda för att uppföstra ett hjälplöst barn.

Om barnet upprepade gånger vägras hjälp då det bett om det utvecklar han eller hon ett snedvridet sätt att fästa sig vid andra. Som vuxen kan en sådan individ ofta verka självtillräcklig utan att egentligen vara det.

Det kan ändå hjälpa med en enda vuxen, en far- eller morförälder eller lärare till exempel, som tror på barnet och och uppmuntrar det för att barnets känsloliv ska läka. (FNB)

Lär sig genom lekarna. De här barnen lekte i fjol vid daghemmet Lysmasken i Finby.

Foto: JONAS EDSVIK

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår käre

Bjarne Björklund

De anhöriga

DÖDA

Vår kära

Mary Helena Ljungdahl

* 17.3.1941
† 31.7.2009

Döden, en väg
rullar sakta in mot land
Smecker len och solvärmd strand
Havet slukar alla spår
och läker alla öppna sår
Tyst och stilla ut från land
Smeckt av len och
solvärmd strand
(Okänd)

Carina, Roger, Eva
med familjer
Tor
Mor
Håkan med familj
Släkt och vänner

Jordfästningen äger rum
onsdagen den 12 augusti
kl. 13.00 i Jomala kyrka.
Enligt mammans önskemål
inte svart klädsel.

OBS! Det händer

ONSDAG 5.8

BOKSIGNERING

■ ■ ■ Lisco, Skarpansvägen kl. 12.00-17.00. Författaren och tv-personligheten Björn Hellberg signerar sin nya bok "Den vita döden".

KONSERT

■ ■ ■ Alandica kl. 14.00. Öppen repetition med Temperakvartetten och Péteris Vasks inför kvällens kammar-musikkonsert.

■ ■ ■ Saltviks kyrka kl. 19.00. Kammarmusik-festivalen. PH Nordgren (1944-2008) in memoriam. En konsert i tonsättarens barndomsmiljö. Med Temperakvartetten, Marku Ylönen (cello) och blåsarkvartetten Il Vento. Musik av Purcell, Nordgren och Vasks.

■ ■ ■ Kvarnbo gästhem kl. 20.30. Kammarmusikfestiva-

Annonsera i den tidning du själv läser!

FÖRLOVADE

Janice Holmström & Nils Häggblom

1.8.2009, London

len. Artistträff. Petri Kumela, gitarr.

■ ■ ■ Galeasen, Lappo kl. 20.30. Johan Arrias jazz-band.

MARKNAD

■ ■ ■ Eckerö Storby kl 10.00-15.00. Traditionell torgmarknad med hantverk, bakverk m.m. Kaffeservering.

■ ■ ■ Torget i Mariehamn kl. 18.00-21.00. Loppmarknad.

NÖJE

■ ■ ■ Arkipelag. Dj Tony i nattklubben.

■ ■ ■ Dinos. Marcus & Janine på uteservering kl 21-24, Made In Thailand i rockbaren med start vid midnatt.

■ ■ ■ Parks bar. Trubaduren Max Holstensson.

OPERA

■ ■ ■ Alandica kl 19.30. Joel-operan. Sista föreställningen.

RADIO

■ ■ ■ Ålands radio kl. 10.00. Sommarprataren Yohan Henriksson, ung musikmakare från Kumlinge.

■ ■ ■ Yle Ykkönen kl. 15.15-15.55. Kultakuume - ett finskspråkigt program om kammarmusikfestivalen Katrina och åländskt kulturliv.

TEATER

■ ■ ■ Sund Kastelholm kl. 22.00. Kappsäcksteatern ger Slottets förbannelse - en spökvandring på Kastelholms slott. Bokning på 04575701008 eller 04573421623.

■ ■ ■ Vårdö Erkas kl. 19.00.

1809 i kärlek och krig. Rn kärlekshistoria bland vinande kulor och krutrök av Thomas Andersson. Regi: Olle Törnqvist. Berättare: Greger Ottosson.

■ ■ ■ Bentes sommar-teater, Eckerö kl 17.30. Pippi Långstrump. Med Petronella Wester, Jan-Erik Berglund och Patrik Häggblom.

UTSTÄLLNING

■ ■ ■ Brändö bibliotek. "Pippi på bibban". Merja Håkansson's pastellmålningar. Visas t.o.m. 31.8.

■ ■ ■ Svedlundsvägen 31, Östergeta kl 12.00-20.00. Visning av hustomtar och vet-tar hos Lise Wikström innan de åker till Österbotten för en utställning.

■ ■ ■ Ålandsbanken, Västernäs. Britta Landström och Margareta Eriksson ställer ut akvareller. Utställningen pågår hela augusti.

TORSDAG 6.8.

BINGO

■ ■ ■ Paf Casino kl. 19.00. IFK-bingo.

BOKSIGNERING

■ ■ ■ Mariehamns bokhandel, Torggatan 14 kl. 10.00-16.00. Författaren och tv-personligheten Björn Hellberg signerar sin nya bok "Den vita döden".

EVENEMANG

■ ■ ■ Vårdö Grundsunda kl. 18.00.21.00. Grundsundakväll. Lasse Erikssons fartygsmuseum, Wennströms lanthandelsmuseum, Ole

Grunérs mc-samling och flyghistoria, Annas shop. Kaf-feservering.

FÖRELÄSNING

■ ■ ■ Café Bönan, sjö-kvarteret kl. 19.00-20.30. "Kärnkraft och kärnvapen - två sidor av samma mynt". Diskussionstillfälle med Maj-Britt Theorin.

KAMMARMUSIK

■ ■ ■ Missionskyrkan, Mariehamn kl. 12.00. Matti Närhinsalo (flöjt) och Temperakvartetten spelar verk av Debussy och Péteris Vasks.

■ ■ ■ St Görans kyrka, Mariehamn kl. 14.00. Öppen repetition inför kvällens kam-marmusikkonsert.

■ ■ ■ St Görans kyrka kl 19.00. "Mästerliga toner av tre B och en Lotta". Harri Mäki (klarinet), Petri Kumela (gitarr), Ieva Jakubaviciute (piano) och Marku Ylönen (cello) spelar verk av Beetho-ven, Wennäkoski, Berg och Brahms.

■ ■ ■ SALT, sjökvarteret kl. 22.00. Hiroshimafest. Meditation med Péteris Vasks fjärde stråkkvartett. Tempera-kvartetten.

NÖJE

■ ■ ■ Arkipelag. Dj Tony i nattklubben.

■ ■ ■ Dinos. Richard "Rä-ven" Holmgren på uteser-ving kl 21-24, Made In Thailand i rockbaren med start vid midnatt.

■ ■ ■ Eckerö post- och tull-hus kl 19.00. Diggiloo - fa-

miljeshow med Lasse Holm, Niklas Strömstedt, Jessica Andersson, Ola, Arja Saijon-maa, Brolle, Mojje, Magnus Johansson, Sara Löfgren och Thomas Petersson. Konsert-området öppnas 17.30.

■ ■ ■ Matts-Jan, Finström Svartsmara kl 19.30. Låt- och diktafton. Med spelmän från södra Finström, Eriks Anders-son, Sören Jansson. Kaffeser-ving.

■ ■ ■ Parks bar. Trubaduren Max Holstensson.

RADIO

■ ■ ■ Ålands radio kl. 10.00. Journalisten Lina Antman som-marpratar.

TEATER

■ ■ ■ Bentes sommar-teater, Eckerö kl 17.30. Pippi Lång-strump. Med Petronella Wester, Jan-Erik Berglund och Patrik Häggblom. Sista föreställ-ningen.

■ ■ ■ Sund Kastelholm kl. 22.00. Kappsäcksteatern ger Slottets förbannelse - en spök-vandring på Kastelholms slott. Bokning på 04575701008 eller 04573421623.

VERNISSAGE

■ ■ ■ Kakelhallen, Köpman-nag. 11 kl. 17-19. Katja Syrjä: Systema tinctura III. Visas t.o.m. den 19 augusti.

■ ■ ■ Galleri Skarpans, Skar-pansv. 27, kl. 18.00-20.00. "I en värld av människor och djur". Pia Vollstedt (grafik) och Valentina Kuprina (siden-måleri). Utställningen pågår till den 29 augusti.

Den 30 juli klockan 19.24 fick Alfred 7 år, Ellen 5 år och Linnéa 3 år en lillasyster. Hon vägde 2.695 gram och var 45 centimeter lång vid födseln. Föräldrar är Paul-Mårten och Maria Sjölund och familjen bor på Vårdö Simskåla. Foto: JONAS EDSVIK

Den 30 juli klockan 23.18 föddes Ester på kärnsjukhuset i Skövde. Hon vägde 3.645 gram och var 51 cm lång. Hennes storasyster är Thyra, 19 månader och föräldrar är Tanya Åsbacka och Niclas Karlsson. Familjen bor utanför Vara. Mamma är hemma från Åland. Foto: PRIVAT

Den 2 augusti klockan 12.40 fick Moa 2 år en lillasyster som ska heta Sofia. Sofia vägde 3.400 gram och mätte 50 centimeter vid födseln. Föräldrar är Andreas Nagl och Pernilla Boman och familjen bor på Vårdö. Foto: JONAS EDSVIK

Nygifta

Niklas Wiklund och Bodil Lundström vigdes lördagen den 1 augusti 2009 i Mariehamns kyrka. Vigselförrättare var församlingspastor Maria Båsk. Paret tar det gemensamma efternamnet Wiklund. Foto: JACOB SAURÉN

Anna-Lena Terese Fiskars och Jonas Patrik Svenblad vigdes i Hammarlands kyrka den 1 augusti 2009. Vigselförrättare var Gunnevi Styrström. Bröllopsfesten hölls vid brudparets hem på Nätö. Bruden kommer från Korsnäs och brudgummen från Hammarland. Brudparet tar det gemensamma namnet Svenblad. Foto: ANNA PURTSI

Nygifta

Mikaela Ingegerd Eklund och Per-Åke Eriksson vigdes den 1 augusti på Havsvidden. Bruden tar namnet Eklund-Eriksson. Vigselförrättare var församlingspastor Maria Båsk.

Kom ihåg

■ ■ **ABF Åland och Ålands yogaförening:** Hathayoga-kurs 12.8-7.10. Yoga, andningsövningar, meditation och avslappning. Nybörjare onsdagar kl 17-18.30. Avancerat onsdagar kl 19-21. Lärare Isabell Mattsson. Anmälan ABF tel 16707, Isabell tel 15887 eller e-post isabellmattsson@hotmail.com.

■ ■ **Mariehamns marthaförening:** Möte fredag 14.8 kl.12.00 i Villa Carita, vi gör i ordning vinsterna till kulturmattens lotteri, som är samma kväll kl. 18.00. Tag vinsterna med. Alla välkomna.

■ ■ **Vattenvänner:** Vi fortsätter vattengymnastiken vid Ålands Idrottsscenter i Godby onsdag 5.8 kl 14.00.

■ ■ **Vårt Hjärta/Hjärtebarnen:** Anmälningar tas ännu emot till Tom Tits Experiment-resan lördag 15.8 med egen buss. Första månads-mötet tisdag 1.9 i Handicampen kl. 18.30. Höstens simturer kl. 15-16 i Folkhälsans bassäng i Allaktivitetshuset är 13.9, 11.10, 8.11 och våren 2010 10.1, 14.2, 14.3, 11.4 och 9.5. Välkomna!

■ ■ **Västra Sunds Marthaförening r.f:** Månadsmöte onsdag 5.8 kl 19.30 hos Ros-Mari Andersson, på stugan. Samling vid f.d. Kullakiosken 19.15 för samäkning. Välkomna.

■ ■ **Ålands hörsselförening:** Föreningens hörselrådgivning startar på onsdag igen efter semestern. Observera att hörselrådgivarna den här veckan har mottagning på kvällen! Tiden är: onsdag 5.8 kl 18.30-19.30. Platsen är som vanligt i hörsselförenings kontor, Ålands handikappförbunds lokaler, Skarpansvägen 30 i Mariehamn. Hörselrådgivarna kan bland annat utföra enklare service av hörhjälpmedel. Välkommen om du behöver hjälp!

■ ■ **Ålandsforsarkarna:** Dagsutfärd till Birka på Björkö i Mälaren, Sverige torsdag 20.8. Anmälnings till Viking Line buss tel. 22570 eller per e-post: info@vikinglinebuss.ax. Meddela påstigningsplats vid anmälan, vilken skall göras senast måndag 17.8.

■ ■ **Ålands trädgårdsförening:** Visningsträdgårdar söndag 9.8 kl 12.00-16.00 hos Kerstin Karlsson, Åsgårda, Saltvik. Kör in på Hamnsundsvägen ca 2,7 km, sväng vänster vid en grön vattenkanna på en pinne. En fantastisk torpträdgård inbäddad lummig miljö och hos Knut och Gunnel Laaksonen i Pålshöle. De finns ca 1 km in på Bölsviksvägen. Glöm inte bort att anmäla er till 5 års jubileums festen lördagen den 22.8 kl 17.00. Anmälan görs till Carita 040575 1264.

■ ■ **Ålands trädgårdsförening:** Jubileumsfest för medlemmarna på Thuregården lördag 22.8 kl 17.00. Vi äter en lätt middag, har program, kaffe och kvällsmat. 5.- per deltagare. Anmälan görs till Carita Holmén 040575 1264.

■ ■ **Ålands vallhandsklubb:** Hundägarcoachen Memea Mohlin kommer till Åland och håller kurs 3-4.10 kl 09.00-17.00 på Ålands Naturbruksskola. Avgift för åhörare: 20 euro/2 dagar (hundplatserna är fullbokade). Förfrågningar /anmälningar till Berit Sjöberg, tel: 04575301146, mail: berit.sjoberg@aland.net, anmälningar/betalningar kan även göras på plats. För mer information se hemsidan: www.vallhundsklubben.ax.

■ ■ **Östra saltviks marthor:** Augustimöte med kafébesök i Järsö tisdag 11.8. Samäkning från Kvarnbo kl. 18.15. Anmäl gärna till Kickan senast söndag 9.8.

Nytt sommarprat av Lina Antman

■ Istället för en repris sätter sig **Lina Antman** i Ålands radios studio och sommarpratar på torsdag. Antman lämnade

återbud tidigare i sommar på grund av sjukdom, men sänder alltså sitt program nu istället. (mt)

SOMMARREA!

BARN- & UNGDOMSKLÄDER

-50%

Sittkoff • Tel. 12 266 • www.aland.com/familja • Öppet: Må-fre 10-17, tor 10-19, lör 10-14

ETT LIV UTAN GLASÖGON

Turun Silmälasert Oy har sedan år 1997 gjort över 9000 laseroperationer av brytningsfel och 97 % av kunderna behöver inte glasögon i fortsättningen.

Inga glasögon mer. Beställ tid. www.turunsilmalaser.fi

Nu får du bonus hos oss!

Mera information www.s-kanava.fi

TURUN
SILMÄLASER

Läkarstation Pulssi, Fredsgatan 4, Åbo, (02) 250 7350

GUIDNING i Självestyrelse- gården

Rundvandring med information om självstyrelsen. Filmvisning

**Fredagar kl. 10.00
Juni - augusti**

Samling vid lagtingets ingång.

Fri entré

Katarina Gäddnäs
Epost: katarina.gaddnas@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

Repetition med Vasks och Il Vento

Musikerna följsamma instrument i tonsättarens händer

Kompositören Peteris Vasks vän, en fagottist, omkom i en eldsvåda. Han dog med sitt lilla barn i famnen. Så uppkom verket Musik till en avliden vän.

På den öppna repetitionen i går fick publiken den unika chansen att följa tonsättarens och blåskvintetten Il Ventos första möte.

Musikerna droppar in en efter en till Alandicas foajé. Publiken sitter och låter sig förfriskas och svalkas. Det ligger förväntan i luften inför Il Ventos öppna repetition tillsammans med den världskända, lettiske tonsättaren **Peteris Vasks**.

–Titta där kommer han, väser en ung kvinna i publiken.

Trots sin alldagliga uppsyn och ödmjuka inställning är Vasks ett stort namn bland kammarmusikmänskior och älskare av nutidsmusik.

–En gång efter en konsert kom två damer fram till mig bara för att hälsa och säga att det var så spännande att få träffa en *levande* kompositör, inleder Vasks på tyska och publiken skrattar.

–När en kompositör inte är närvarande kan musikerna göra som de vill, men nu har jag tillfälle att framföra mina önskemål.

Fagottisten Bridget Allaire-Mäki (som Nya Åland skrev om igår) berättar efter repetitionen att ensemblen hade haft en tre timmars övningssejour innan den öppna repetitionen och mötet med kompositören Peteris Vasks.

–Man blir mycket trött. Musiken är underbar, men den är väldigt emotionellt och kräver enorm koncentration.

Efter en introduktion på tyska, lite för kort översatt av **Barbro Sundback** från Katrinas kammarmusik, inleder Il Vento med första satsen ur musikverket. De spelar några minuter, men avbryts sedan av Vasks som har åsikter om dynamiken.

–Pianissimo!

Han vill att de övriga instrumenten skall spela sva-

gare så flöjtens tema skall framstå tydligare. Vasks och ensemblen kommunicerar på tyska, ingen av dem har det som modersmål. Musikerna sinsemellan pratar lite finska för att klargöra för varandra. De börjar om. Vasks avbryter igen efter en stund. Det är svårt för publiken som sitter längre ifrån att höra vad han säger, kylarna i foajéns servering brusar, kaffeskedar klirrar i koppar och vid dörrarna köper folk glatt pladdrande biljetter till kvällens Joelopera. Efter att ha hört musikstyckets tillkomsthistoria tycker man sig tydligt höra lågorna och eldinfernot i musiken som följer.

–Dramatiskt! Mycket dramatiskt, instruerar Vasks och man behöver inte kunna varken tyska eller musiktermer som fortissimo och dulcissimo för att förstå vad han menar. Han sjunger, stampar, dansar för att visa hur han vill ha det

–Ta-da, ta-ta-ta-daaa! Sehr gut! Sehr gut!

Det slår mig hur oändligt många tolkningsmöjligheter varje musikverk har, trots noggranna anvisningar i partitur om tempi och fraseringar. Musikerna är instrument i kompositörens händer och det låter faktiskt annorlunda efter en stund. Musikerna anstränger sig till max för att förstå tonsättarens intentioner. De verkar också inspireras av hans känslosamma kommentarer. Här råder full koncentration och energin smittar av sig, fast inte på alla.

–Jag trodde vi skulle få höra hela musikstycket spelas rakt igenom, viskar en dam och glider iväg efter en stund.

Publiken är ovanligt blandad, barn, ungdomar gamla, män och kvinnor. Folk kommer och går, men många i publiken sitter fascinerade kvar ända till slutet och tackar med en varm applåd.

Vasks ler lite generat och lägger huvudet på sned.

–Det är bra att lyssna på nysskriven musik många gånger. Den är mer krävande, precis som det är mer krävande att

Laddat möte. Publiken fick igår njuta av arbetsprocessens täta energi koncentration när kompositören Peteris Vasks träffade blåskvintetten Il Vento som övade hans musik i en öppen repetition.
Foto: STEFAN ÖHBERG

bestiga ett berg första gången, än om man gjort det många gånger förr.

Idén med öppna repetitioner är strålande. För icke-musicerande människor ger den en fin inblick i musikernas vardag och musikverkets själ. För musiker är det alltid roligt att se hur andra arbetar. Ett verkligt lovligt initiativ av arrangörerna för katrina kammarmusik, men det är inte säkert att Alandicas foajé är den allra bästa platsen för en sådan övning.

Idag klockan 14 kan man följa Vasks och Temperakvartettens öppna repetition i Alandicas foajé och ikväll kl 19 i Saltviks kyrka kan man höra slutresultatet.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

”Elden i mig var stor” Vasks om vägen ut i världen

–Under kommunisttiden fick man inte kalla sig kompositör om man inte hade avgångsbetyg från högskolan. Jag levde två olika liv, mitt yttre liv som familjeförsörjande musiker var förskräckligt, men på min kammare satt jag i hemlighet och skrev musik.

Idag är tonsättaren **Peteris Vasks** ett världsnamn inom sitt område, men vägen dit var lång. Som son till en baptistpastor i Lettland under kommunisttiden var de flesta dörrar stängda för honom. Han var utbildad musiker och spelade kontrabas i flera orkestrar innan han slutligen kom in på konservatoriet i Vilnius i Litauen.

När han kom in där var han tvungen att gå igenom allt han lärt sig som musiker ett varv till.

–Men elden i mig var så stor, Vask pekar på sitt bröst, Jag brann och jag måste få det ur mig. Jag älskar att komponera, men viktigast av allt är det budskap, den musik jag känner att jag måste förmedla till andra.

Musiken gav frihet

För kompositörer av instrumentala verk var det i alla fall lättare att överleva än för dem som använde text till musiken. Deras verk nagelfors och måste hålla det ideologiska måttet får att godkännas. Många författare hamnade i Sibirien, medan de flesta kompositörer klarade sig.

–Musiken var en frihetens ö i mitt inre.

–Att överleva och leva som kompositör är aldrig lätt, men jag har förmånen att ha ett tyskt förlag som ger ut skivor med min musik. Idag är jag privilegierad och kan leva på komponerandet.

Han säger sig vara en mycket långsam kompositör.

–Jag kan absolut bara skriva ett verk i taget, varje verk kräver full koncentration, dessutom är jag perfektionist och kan inte lämna nåt hafsverk ifrån mig bara för att tjäna pengar.

Själva arbetsprocessen tycker han att är svår att förklara.

–Det är absolut inte bara ett intellektuellt jobb, det inrymmer ett oförklarligt element av inspiration. Men något direkt medium för en gudomlig inspiration är jag inte.

Det är helt nödvändigt för honom, liksom för alla kompositörer, att vara närvarande vid uruppförandet av ett verk.

–Det är ju som ett barn som jag skickar ut i världen.

Nordgren var förebild

Idag är han fri att resa och delta när hans verk uppförs. Han upphör inte att vara fascinerad av att världen och musikvärlden trots allt är så mångfaldig.

–Musiken är ett sorts esperanto som kan förstås över hela världen, ändå kan man tydligt höra varifrån musiken kommer.

Självtar han in mycket element från lettisk folkmusik i

Musiken var en ö av frihet. Kompositören Peteris Vasks överlevde kommunisttiden i Lettland genom att skriva musik i hemlighet.

Foto: STEFAN ÖHBERG

sina kompositioner. Han älskar finländsk musik och finländska musiker.

–God teknisk skicklighet är förstås alltid fundamental, men finländska musiker har elden i sig.

Han nämner namn som **Juha Kangas** och **Jonte Storgårds**, som båda medverkar i årets Katrinas kammarmusik och förstås **Pehr Henrik Nordgren** som länge varit en vän och förebild.

–Jag fick några skivor med hans musik redan under kommunisttiden, sen när Lettland blev fritt kom vi att ha ganska täta kontakter. Vi ringde varandra varje vecka, jag gillade honom för att han var så anspråkslös. Han satt där i Kaustby och skrev musik. Det var det viktigaste, musiken, inte att hänga på restauranger med kulturfolk. Han hade en alldeles egen röst.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

Katarina kommenterar:

Katrinas kammarmusik 3-8 augusti 2009

Katrina minns Pehr Henrik Nordgren

För ett år sedan avled saltviksbördiga tonsättaren **Pehr Henrik Nordgren**. Katrinas kammarmusik hedrar minnet av honom med en minneskonsert ikväll i Saltviks kyrka. Där framförs bland annat hans Stråkkvartett nr 10 av Temperakvartetten. Musikensemblen hade ett nära samarbete med Nordgren som skrev den just för Temperakvartetten år 2007. Ifjol framförde samma ensemble Nordgrens sista stråkkvartett nr 11, bara några veckor innan hans bortgång.

Till minneskonsertens program passar **Peteris Vasks** verk Musik till en avliden vän som hand i handskes. Vasks och Nordgren var personligen bekanta med varandra, fast stycket Musik till en avliden vän komponerades med anledning av fagottisten Jana Barinskas död. Traditionen att komponera musik i samband med någons bortgång är vanlig i västerländsk musik. Under öppningskonserten igår fick vi prov på detta, Tombeau de Couperin av Maurice Ravel. Denna genre kallas allmänt tombeau och inne-

fattar i själva verket många former av musik t.ex elegier.

Saltvik var P.H. Nordgrens hemkommun och ett par av hans syskon kommer att delta i konserten. Efter konserten blir det ”efterspel” och umgängesliv i Kvarnbo gästhem. Det är ett spännande, och för Åland nytt koncept, som arrangörerna försöker introducera på Åland - att låta musiker, publik och tonsättare träffas under ledigare former. Man hoppas på diskussion om musik och musicerande. Det ser jag fram emot. (kg)

Ljuv musik hemma hos i Herrö

Som turturduvor. Recensenten förförs av Tuulia Ylörens och Pekka Niskanens samspel.

Musik

Katrina Kammarmusik.

Konsert den 4 augusti i Barbro och Nils-Gustaf Erikssons hem i Herrö, Lemland. Petri Kumela, gitarr, Tuulia Ylönen, klarinett och basethorn, Tiila Kangas, altviolin, Pekka Niskanen, klarinett, Laura Vikman, violin och Ulla Lampela, cello.

manuel Bachs (en av Johann Sebastians söner) klaversonater till gitarr. Kumela spelar med en klar ton, full koncentration, tydlig artikulation - klart urskiljs melodi från ackompanjemang. Han har en anspråkslös och enkel framtoning och känner sitt verk väl: han spelar allt utantill och sluter emellanåt ögonen.

Det hettar till

Men det är med Rebecca Clarkes verk, för en såpass ovanlig besättning som klarinett och altviolin, som det hettar till. Två duktiga kvinnliga artister, **Tuulia Ylönen** och konstnärliga ledaren **Tiila Kangas**, spelar kvinnliga engelsk-amerikanska senromantikern Clarkes Preludium, Allegro och Pastorale. Det blir en speciell klang med två mörkmjukt klingande instrument.

Efter allegrot med mystiska skogsdvärgar i virvlande retsam, tidvis humoristisk dans utbrast publiken i spontan applåd. I avslutande Pastorale försökte altviolin och klarinetten nå varandra i längtan - två älvor ensamma långt inne i skogen.

Pausen utgjorde en väsentlig

På hembesök. Från vänster Tuulia Ylönen, Pekka Niskanen, Laura Vikman, Petri Kumela, Tiila Kangas och Ulla Lampela.

del av kvällen. Folk samlades på de röda klipporna, småpratade eller tittade bara ut över det fria havet mot horisonten. Endel flockades på terrassen med ett glas vin. Årets temakompositör **Peteris Vasks** konverserade med den som kunde lite tyska. Inte en bil hördes, inte en motorbåt, bara vind, fåglar, havet, inramat av stillhet. Ingen sakenade tunnelborrningar!

Imponerar

Efter pausen fortsatte Petri Kumela med transkriptioner, C.P.E Bachs Fyra små stycken. De här karaktärssyckena kändes mer intressanta än sonaten. Kumela fortsatte att imponera med sitt nyansrika spel, där han varierade klang-

en genom att byta vänster handens position över ljudhålet. Jag fascinerades nog mer av Kumelas skicklighet än av själva musiken som i mitt tycke var lite "snäll".

Mozart, Mozart. Kvällens avslutande verk, en kvintett för klarinett, basethorn och stråktrio blev en verklig höjdpunkt. Fint samspel med små blickande ögonkast. **Laura Vikman**, violin och **Tiila Kangas**, altviolin sitter mitt emot radarparet Tuulia Ylönen, basethorn och Pekka Niskanen klarinett, mellan dem **Ulla Lampela** på cello.

Det blir en dialog mellan violinparet och klarinettparet, det blir en dialog mellan violin och altviolin, sinsemellan, det

blir en dialog, en lek mellan basethorn och klarinett, allt medan cellon ackompanjerar. Det var fantastiskt att uppleva Ylörens och Niskanens samspel. Instrumenten var som två suktande turturduvor. Och hela verket som en inspirerad, glad skogsvandring. Klarinet-

ten hade helt klart inspirerat Mozart.

Hemkonserterna är en strålande idé! Det blir litet, nära och intimt - en familj av musiker och musikälskare.

Text & foto:
LENA JOHANNA SVARTSTRÖM

KATRINA KAMMARMUSIK

3-8.8.2009

Mariehamn, Jomala, Lemland, Saltvik

Björn Hellberg
är hos oss och signerar sin nya bok
"Den vita döden"

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14 | Tel. 19 745 | Fax 19 744
ÖPPET: Mån-ons + fre 9-17.30, Tor 9-20, Lör 10-15

www.katrina.ax

tel. 12177

VIKING LINE

Sälskärs

Guidad tur ut till fyren i nordvästra Hammarland.

Guide Bengt Häger.

Avgång med M/S Silvana från Skarprnätö brygga kl. 18.00 (retur ca 22.45)

onsdagar 1 juli t.o.m. 12 augusti

Pris med nyan kortet

**25€ /vuxen
10€ /barn**

(Ord.pris 30 €/vuxen och 15 €/barn)

**Bokningar & info: J-A. Häger
Tel. 37 227 eller GSM 0400 229 149**

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyan kortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

BOKSIGNERING

BJÖRN HELLBERG
Den vita döden

Torsdag 6 augusti kl. 10-16

Björn Hellberg
är hos oss och signerar sin nya bok
"Den vita döden"

MARIEHAMNS BOKHANDEL

Torggatan 14 | Tel. 19 745 | Fax 19 744
ÖPPET: Mån-ons + fre 9-17.30, Tor 9-20, Lör 10-15

Processkonst med naturens färger

Katja Syrjä funderar på vad som dör och vad som lever vidare

Konstnären Katja Syrjä, som har vernissage på Kakelhallen i kväll, framställer och samlar färgpigment från naturen.

Herbarium. Ur skogens skafferi som blåbär, björk och lingon utvinner Syrjä sina färger.

I sin nya utställning "Systema tinctura III" visar hon sin farmors knappsamling kolorerad med färgpigment från den finländska naturen och målningar av utrotningshotade orkidéer färgsatta med pigment från de växter som håller på att konkurrera ut de rara blomstren.

Katja Syrjä är en processinriktad konstnär, arbetsprocessen är en del av konstverket. Hon har tidigare filmat en del av sitt konstnärliga arbete och visat filmen i samband med utställningar. Den aktuella utställningen i Kakelhallen är hennes första separatutställning på Åland. Hit flyttade hon för ett par år sedan genom sin åländske make. Katja Syrjä är utbildad vid Åbo ritskola och på bildkonstakademien i Helsingfors.

I serien Orkidéestycke har hon målat blommor på en mörk bakgrund med referenser till stilleben måleri.

– På franska är stilleben nature morte, den döda naturen. Här har jag målat orkidéer som håller på att utrotas här på Åland och de är färglagda med pigment från de växter som håller på att ta över orkideernas livsrymme. Jag har funderat på det här med vilka som dör och vilka som lever vidare.

Färgpigment ur naturen

Det här med att samla färgpigment ur mineraler, svampar och växter är ett projekt hon hållit på med länge.

– Det är fascinerande för

man får helt andra färger än man förväntar sig, sällan de färgerna som växten eller svampen själv har.

Hon håller också på och undersöker variationer: ger samma växt på Lofoten och på Åland samma färgnyans, eller finns det betingelser i omgivningen som påverkar färgen. Hur hon riktigt bär sig åt att få fram pigmenten är hon lite förtegen om.

– Det beror mycket på vilket material man försöker få pigmentet från. Mineraler måste man hetta upp, krossa, torka och mala, sen tillsätta bindemedel.

Ur den finländska naturen har hon mest fått fram gula, bruna och gröna nyanser.

– Endel svampar kan man få rött ut i Finland.

Lapis lazuli

Hon drömmer om att åka till Afghanistan och få tag i lapis lazuli, halvädelen som ger den exklusiva blåa färgen, men just nu sätter lilla babysonen stopp för sådana äventyrliga planer. Han ligger på mjuka kuddar på golvet i Kakelhallen och sover middagssömn, men vaknar under intervjun och påminner om sin existens.

Syrjä har studerat allt hon kommit över om utvinning

Naturens egna färgpigment. Konstnären Katja Syrjä är en processinriktad konstnär. På sin utställning i kakelhallen bjuder hon bland annat på sin farmors och farfars färgknappsamling.

av färgpigment från naturen, bland annat på Nationalbiblioteket i Helsingfors.

– Det finns dock inte så mycket skrivet. Färgpigmenten var värdefulla och folk ville nog ogärna redogöra för hur de fått fram olika färger.

Glasblåsare

Genom ett samarbete med Jussi Mäkelä har hon låtit glasblåsarna Risto Murto-koski och Jonas Zsolt göra

exklusiva små glasflaskor för hennes färgpigmentsamling. Helt i linje med hennes konstsyn, ställs även glasflaskorna ut och blir en del av konstverket. Inspiration har hon hittat från museer och apotek.

– Flaskorna har olika form utgående från min egen klassificering. De smala, höga innehåller pigment från växtriket, de timglasformade mineraler och så vidare. Jag är verkligen tacksam för

samarbetet och bidrag från Ålands kulturdelegation och Konstsamfundet som möjliggjort det här projektet.

Syrjäs farmor var sömmerska och konstverket: "Farmors och farfars färgknappsamling" består av knappar kolorerade med naturpigment från farmors Finland och farfars Lofoten.

– De kan ses som abstrakta färgkompositioner, men de berättar också något om min personliga historia.

Här framstår tydligt Syrjäs sätt att arbeta konstnärligt: att samla, ordna, klassificera, sy.

Utställningen visas i Galleri Kakelhallen 7 augusti till 19 september. vernissage är det på torsdag klockan 17-19.

KATARINA GÄDDNÄS
katarina.gaddnas@nyan.ax
tfn 528 466

STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax

Samlar och ordnar. Syrjäs sätt att arbeta med konst handlar mycket om att samla och kategorisera.

Glas på rad. Genom samarbete med Jussi Mäkelä har Syrjä tagit fram handblåsta flaskor till sin färgpigmentsamling.

LOGIK
LVC1600BM DAMMSUGARE

Liten och smidig med lång räckvidd på 8,3 meter. Indikator för byte av påse och teleskoprör för bättre åtkomst.

39€ (norm. 59€)

1600 Watt

FUJITSU SIEMENS
VIEW L24W-2 24" BILDSKÄRM

24" widescreen skärm med 2000:1 i kontrast, 1920x1200 upplösning och låg responstid på 5 ms. Utmärkt även för spel och film.

279€ (norm. 349€)

GIGANTEN
DET ÄR DUMT ATT BETALA FÖR MYCKET

Vikingagränd 11, 22100 Mariehamn
Öppet: Mån-fre 8.30-17.00
TORSDAG 8.30-19.00
Lördagar: 09.00-13.00

Erbjudandena gäller 6/8-11/8 2009

Publikfriare. 2007 var det fullt drag på Eckerö post-och tullhus.

Arkivfoto: KENNETH BAMBERG

Schlagerelit intar Eckerö

Woodstockfestivalen fyller 40 år i år. Det uppmärksammar Diggiloo-gänget med flower power tema på årets föreställning.

På torsdag besöker de Åland för fjärde gången.

Sommarens Diggiloo har slagit alla sina publikrekord. Publiksnittet per show har legat på 7.000 personer.

Årets föreställning har många nya artister, bland annat Jessica Andersson, Brolle, Niklas Strömstedt, Arja Saijonmaa och komikern Thomas Peterson.

–Och jag ska spela ham-

mondorgel, det har jag inte gjort på 20 år, säger Lasse Holm, schlagerveteranen och hjärnan bakom Diggiloo.

Showen har även ny koreograf och ny regissör så det kommer att bli en helt ny show.

–Bara för att man sett oss förut ska man inte tveka att komma igen, säger Lasse Holm.

På Åland har Diggiloo-gänget med sig rapparen Markoolio som gäst.

Kungligt

Efter Ålandsbesöket uppträder Diggiloo för svenska

kungafamiljen på Ulriksdals slott. Det blir en försmak för kungafamiljen, för nästa år tänker Diggiloo-gänget hylla det blivande brudparet Victoria och Daniel med ett ”lyx-diggiloo” på kungliga slottet i Stockholm.

–Det blir så klart lite extra pampigt och hedrande att de sitter i publiken. Men egentligen är det ingen skillnad på att spela för dem och för vanligt folk, säger Holm.

Diggiloo-showen äger alltså rum på Eckerö post- och tullhus på torsdag.

TANJA LÖNNQVIST

REA

Rent hus!

Nu måste vi göra plats för höstens spännande nyheter! Därför sänker vi priset ytterligare på flera reavaror. Så skynda in och fynda bland soffor, matplatser, sängar, lampor, textil, porslin och utställningsexemplar.

**Nu även
sommarmöbler!**

mio

Mariehamn Lövdalsvägen. 018-317 44. Mån-fre 9-17.

Gäller fr o m 21/6 tom 10/8 och kan ej kombineras med andra erbjudanden. Lokala avvikelser kan förekomma. Reservation för slutförsäljning. Mer info på mio.se

Nyan-Nappet
Ålands längsta fisketävling på sädda

VINSTER FÖR 1500€

1 JUNI – 30 SEPTEMBER

VINN

FREDAG 7 AUGUSTI KL. 12.00
Sista inlämningsdag för gäddor fiskade i JULI!

Nyan-Nappet är en tävling som går ut på att fånga längsta gäddan på sitt spö mellan första juli till och med sista september.

Bäst senior vinner en elsnurra Watersnake 34LBS + XM Quickfit Auto (3-fasbar flytväst) från Båt- och Fritidsvaruhuset. Bästa junior vinner en LCD-tv 19" från Expert Welander. Andra plats i båda klasserna vinner fiskeprylar (å 150€) från Sunes Jakt & Fritid. Tredjeplats i båda klasserna vinner ett dragpaket värd (å 100€) från Jakt- och fiskebutiken Äventyren och Fiskarboden.

TÄVLINGSREGLER, RESULTAT, BILDER, ANMÄLAN mm se www.nyan.ax

Nappa på du också!

MÅNADS-PRISER 2 ST DRAGPAKET Totalvärde 100€

I samarbete med:

"Vi har många aktiva kulturarbetare"

I sista delen av sommarens Nyan på Byn besökte Nya Ålands reporter Axel Kronholm ett soligt Vårdö.

Utanför Vårdö närbutik slogs den mobila redaktionen upp. Pensionerade läraren och Vårdöbon Douglas Lindén kom förbi för att berätta om Vårdö.

Douglas Lindén är född och uppvuxen i Vårdö. Han är lärare till yrket och har länge jobbat vid Vårdö skola men är numera pensionerad. Läraryrket är varierande och roligt, tycker Douglas.

–Det är alltid trevligt att jobba med människor. Att vara lärare är heller inget monotont jobb, den ena dan är aldrig den andra lik.

Vad är det bästa med Vårdö?

–Just idag är det väl vädret, säger Douglas medan han tittar på solen och kisar med ögonen.

När han växte upp i Vårdö fanns ännu ingen bilfärja. Den första bilfärjan kom 1961 och kabelfärjan togs i bruk först 1980, berättar han.

–Innan dess var man ganska isolerad. Fast nog åkte man in till stan, även om det inte blev lika ofta. Det var ju något av en dagsutflykt då. **Antti Andersson** brukade köra en större motorbåt över till fasta Åland och därifrån kunde man åka med **Putte Karlsson**, eller "Puttes busen" som den kallades, in till stan.

På den tiden var alla lokala föreningar mycket aktivare än idag med att arrangera fester och evenemang, berättar Douglas.

–Ungdomsföreningarna

Trivs i Vårdö. Douglas Lindén är född och uppvuxen i Vårdö. Han tycker att det är roligt att Vårdö har så många aktiva kulturarbetare. Det han saknar från barndomen är all boskap som fanns på bondgårdarna i Vargata. Idag är bondgårdarna färre och större men utan kor.

ordnade danser och fester hela tiden.

På gott och ont

Den minskade aktiviteten tror Douglas beror på att kommunikationerna blivit så mycket bättre.

–Det är ju på både gott och ont. Förr när folk hölls hemma här så ordnade man ju också mer lokala aktiviteter. Idag åker ungdomarna ofta in på evenemang till staden och fasta Åland istället. Men det är inte dött här, det kan man inte säga. Vi har fortfarande två ungdomsföreningar som ordnar saker.

Dessutom finns ju byalag och en ganska livlig kulturell sektor med exempelvis teaterföreställningen Kvinnorna på Erkas.

En stor skillnad från förr, förutom de förbättrade förbindelserna, är att bondgårdarna blivit färre men större.

–Förr fanns det runt sex bondgårdar bara här i Vargata. Då hade de flesta kor och annan boskap, men det har ingen av dem numera. Det finns bara tre gårdar kvar här nu. Det är ju en naturlig utveckling men jag saknar alla djuren lite grann. De var en fin del av miljön.

Vad har verk som Katri- na och Stormskärs Maja betytt för Vårdö?

–Det har betytt mycket för turismen. Folk kommer långväga ifrån för att besöka exempelvis Simskåla. Danskarna känner ju till Katrina eftersom **Sally Salminen** bodde i Danmark. **Anni Blomqvist** är extra aktuell nu eftersom hon skulle fyllt 100 år i år den 7 oktober. Med anledning av det blir det nog någon tillställning här i Vårdö.

Kvinnorna på Erkas har sammanlagt dragit drygt 2.500 personer till Vårdö. Vi har

många aktiva kulturarbetare i Vårdö, berättar Douglas.

–Bara i Grundsunda har vi fyra museer. Över hela Vårdö finns dessutom många konsthantverkare.

En av Vårdös konsthantverkare är **Peggy Danielsson** som byggt upp ett café och ställer ut hantverk i en gammal ladugård.

–Ofta är det helt på privata initiativ som saker byggs och ordnats.

Inte oroad

Douglas oroar sig inte för Vårdös framtid. Till skillnad

från många andra skärgårds-kommuner har Vårdös befolkning ökat.

–Vi har bra förbindelser och det gör att fler känner att de kan bosätta sig här och fortfarande jobba kvar på fasta Åland. Det är ju många som pendlar in till stan varje dag.

Vad tror du är annorlunda om tio år?

–Kanske att vi har en bro över till Sund.

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

Snabbenkät på byn:

Vad är bra med Vårdö? Vad skulle kunna förbättras?

Marita Löfrot, sommarboende på Sandö.

–Det är en skärgårdskommun som ändå ligger nära till allt.

–Många av de bofasta vill nog gärna ha en bro, men för min del tycker jag att allt är bra!

Ole Andersson, Vargata.

–Svår fråga. Inte vet jag om det är så mycket bättre än något annat ställe, men kulturellt har ju Vårdö legat i framkanten med Sally Salminen och Anni Blomqvist

–Jag skulle vilja ha en bro över till Sund. Då skulle man slippa två färjor och så skulle Kumlinge- och Brändöborna ha bättre förbindelser in till staden.

Johan Boman, Vårdö by

–Vårdö är lugnt och en bit från all stress och jäkt i stan.

–En bro över till Sund skulle förstås vara trevligt och underlätta för många människor.

Leif Weckström, sommarboende

–Det är nog småskaligheten och den lokala prägnen. Vårdö lever sitt eget lilla liv ute i skärgården.

–Det vet nog de bofasta bättre. Jag är bara här på somrarna och då finns det ganska lite att klaga på.

Ida Diederichs, Strömsby

–Det är så lugnt här. Alla blir som en enda stor familj när det är så litet.

–Lite mera aktiviteter för ungdomar vore fint.

Fanny Sjögren, Sandö

–Gemenskapen är riktigt fin. Vårdöbor umgås och håller fortfarande ihop med varandra när vi kommer till högskolan, medan ungdomar från andra kommuner ofta glider ifrån varandra.

–Mer evenemang och händelser på ungdomsgården skulle vara roligt.

SOMMAR TIDER

**ÅLANDSKT
HANTVERK**
Sommaröppet
27.6-16.8

 vardagar 10-18
lördag 10-15
söndagar 12-15

SALT
KONSTHANTVERK

 Sjökvarteret Tel 21 505
www.salt.ax

Öppet
Vardagar 9-17
Lördagar 9-14

BLOMBERG'S
blomsterhandel

TORGATAN 15
tel. 19 038, fax 23 037

fotoliga.fi Kvalitet, kunnande, service!

**Framkalla dina
bilder hos oss!**

Vardagar 9.00-17.30
Lördagar ... 10.00-14.00

GEFOTO
Gerhard's Foto AB

Sittkoff Torgg. 13 A • tel 14 623
www.gefoto.fi

**Vardagar
9-18
Lördagar
9-15**

Citylivs

Torggatan 6, 22100 M:hamn
tel. 12 155

- mitt i city -

SOLIVENIRER
MED MARINA MOTIV

- Marint: textiler, mässing och segelbåtar
- Presenter
- Inredning
- Kristen bokhandel
- Glass

Fr.o.m 1 juli öppet:
vard. 10-18,
lörd. 10-15

EL SHADDAI
N. Esplanadgatan 4, (invid taxistationen),
Mariehamn. Tel. 19 077.

**Butiken är
öppen:**

Mån-fre
7.30-17.00

Lörd
9.00-14.00

I juli lördagar stängt

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tel. 23 555
www.holmbergs.ax

K SUPERMARKET

Vard. 9-21
Lörd. 9-18
Sönd. 10-18

KANTARELLEN

Nya Godbyvägen | Tel. 32 840

ALLTID BRA KLADER TILL BRA PRIS!

**VARD. 10-20
LÖRD. 10-16
SÖND. 11-15**

* ALLA DAGAR under
Öspelsveckan öppet 10-22

VeroModa, Only, Jack&Jones
och Pieces från oss!

Madison
TORGG. 11 | TEL/FAX 14 887

**VARDAGAR
08-17
LÖRDAGAR
09-13**

**ÅLANDS
FÄRG &
TAPETab**

SKARPANSVÄGEN 28, TEL. 19 867
VARD. 08-17, LÖRD. 09-13

GULDVIVA

Blömnar™

SOMMAR ÖPPETTIDER
1 juli - 30 augusti

vardagar 10-18
lördagar 10-15
söndagar 12-15

SJÖKVARTERET, MARIEHAMN | WWW.GULDVIVA.COM

VVB CENTER

ÖPPET:
Vard. 8-17
lörd. 10-14

EXIDE TIGA

GARDENA

Follgärdsvägen | Tel 23 700
www.vvskycenter.ax

**SEMESTER
STÄNGT
vecka 29**

Reservdelsjour tel. 0407 081 480

Service, kvalitet och kunnande

**LINDEMANS
LANTBRUKSTJÄNST**

G.Godbyvägen 11 vid Indus
Tel 45 430, 45 439

Vi är inte nöjda förrän Du är nöjd

ÅLANDS TV

Öppet:
mån-tor 9-17.30,
fre 9-16, lör 11-13

STORAGATAN 9, TFN 12 629
www.alandstv.com

Öppet:
Juni-Aug vard. 9-17, lörd. 10-15
Juli vard. 9-19, lörd. 10-15

LAPPONIA JEWELRY

Wickström

UR & GULD Tel 19 833
Torggatan 13

jussis keramik

Nygatan 1, Tel. 018 13 606
• BUTIK • GLASHYTTA

Öppet: vard. 9-17 lör 10-16
22.6-16.8 vard. 9-20 sön 11-16
17.8-30.9 stängt söndagar
1.10-24.12 stängt

Vi finns även i Eckerö!
Storby, Tel. 018 38 052

Öppet: 6.6-12.8
må-lö 10-18, sö 11-15

fak golv

VARDAGAR 07-18
TORSdag 07-20
BYGGLAGRET 07-18
LÖRDAGAR 09-15

BYGG VARUHUSET
BYGG • TÄTA • JÄMN • FÄRMSKÖTT
SÖ • BÄDRUM • FÄRIS • YRKETT

**BÅT & FRITIDS
VARUHUSET**
TRÄGÅRD • LANTBRUK • FRITID
SKOGSBRUK • BÅT • KLÄDER & SKOR

www.byggvaruhuset.ax

Sommaröppet

Vardagar 9-19
27/6-2/8
Lördagar 9-17
Söndagar 11-17

MATHIS
Hallen

Ålandsvägen 42 | Tel. 28 149

K SUPERMARKET

**VARUHUSET
ZEIPELS**

Torggatan 7

Vardagar 9-20
Lördagar 9-18
Söndag 10-17

KappAhl
You look great!

Dillen

Zko

LUGNET KERAMIK

Skarpnätövägen 356, Lillblodstad. Tel: 018/37780

**Verkstad & butik i
Hammarland**

Öppet: juni - aug,
Mån-fre 11-18. Lör 11-15
Välkommen!

Även försäljning på **SALT** i Mariehamn

HANDLA I SKÄRGÅRDS BUTIKERNA!

• Livsmedel • Dagligvaror • Souvenirer • Bränsle • Vykort m.m.

KUMLINGE

**Kumlinge
Andelshandel**

- Livsmedel
- Dagligvaror
- Husgeråd
- Textil
- Fiskedon
- Bygg och järn
- Gas
- Bränsle
- Båt/cykeltillbehör m.m.

Öppet mån-fre 9-17, lör 9-14
Sommartid sön 13-16.30 (1/7-31/7)

Kumlingeby, tel 55 485, 55 405
kumlinge.ahl@alcom.ax

Skärgårdsbutiken
- intill postvägen

VÅRDÖ

**VÅRDÖ
NÄRBUK**

Lokalt odlade
grönsaker

K EXTRA

Tel. 47 617

Öppet:
mån - fre 9-18
lör 9-14

Cykla till affären från
Vargata brygga. vi lånar
Dig cykeln kostnadsfritt!

kristen.johansson@k-extra.com

SEGLINGE

Seglinge Ahl

Tel/fax 55 609

Öppet:
vardagar 9-17
lördagar 9-13
söndagar (i juli) 10-12

600 m från besökshamnen

• Livsmedel • Bränsleförsäljning

FÖGLÖ

FÖGLÖBUTIKEN AB

Välförsedd livsmedel- och daglig-
varubutik belägen vid gästhamnen
och färjefästet i Degerby.

K EXTRA

Bränsle även
på bryggan.

Sommaröppet 13.6 - 10.8
månd - lörd 9-19 sönd 13-19
Midsommarafton 9-15
Midsommardagen 13-19

BRÄNDÖ

**Brändö
Andelshandel**

22920 BRÄNDÖ ÅLAND

- Livsmedel
- Bränsleautomat 24 h, även båt
- Fiskeredskap
- Gratis internet
- Flytgas
- Färskvatten

Öppet: mån-fre 9.30-17
lör 9.30-13.00
6/7-1/8: mån-fre 9.30-18.00
lör 9.00-16.00

Tel 56 210, 56 107
www.brandoahl.ax

Johan Larsson
Epost: johan.larsson@nyan.ax
Telefon: 528 462

sport

” Att spela en säsong på 82 matcher kändes ganska tungt redan i fjol. Jag hade nog inte klarat den ruljansen längre.
ISHOCKEYSPELAREN TEPPU NUMMINEN OM SITT BESLUT ATT LÄGGA AV

Upp och ner. Eftersom vindarna har varit lätta de inledande dagarna och det dessutom varit varmt i vattnet har deltagarna på lägret övat mycket på att kantra. På bilden är det Elias Andersson som häver sig upp på sin optimistjolle.

Fullt ös på seglarlägret

SEGLING. Så mycket segling som möjligt. Mer komplicerat än så är det inte när MSF har seglarläger. Jo, en och annan kantrad jolle får man väl också räkna med.

–Att ösa ur båten är både svårt och jobbigt. Och om man tävlar kommer man så långt efter, säger tolvårige William Jordan.

Det gäller att veta var man ska dra. Det gäller att använda sin egen vikt och klämma ner båten. Men svårast kanske ändå är att få båten att kantra när det inte finns någon vind som vill ställa upp.

Men samtidigt är det perfekta förhållanden för att öva på tekniken.

–Man ska egentligen inte stå upp så som jag gjorde när man tar upp båten för då blir den full med vatten. Helst ska man ligga i vattnet när man tar upp den så den inte fylls med vatten, säger Elias Andersson som är tolv år.

Är det svårt?

–Nej...

Förbättra tekniken

Det är klart att ingenting är svårt om man som Elias har seglat i sex år. Och det är heller inte första gången som han är med på MSF:s

En av fem. John Henriksson, som jobbar som seglingsinstruktör på MSF under sommaren, är en av fem ledare på lägret ute på Seglarnästet den här veckan.

seglarläger på Seglarnästet ute vid Lemströms kanal.

–Jag vill lära mig att gör snabbare slag och oftast går det ganska bra. Men om det inte går bra bra brukar jag klämma fingrarna, säger Elias.

Han tränar i gruppen mellan nybörjarna och tävlingsseglarna. Sammanlagt är det fyra grupper på tolv seglare och den

fjärde gruppen är en nybörjargrupp för laser 4.7. Aldern på deltagarna är 8-15 år.

–Målsättningen för nybörjarna är att jag ska våga stå på bryggan och släppa i väg dem på egen hand under uppsikt. För de mer långtgående tävlingsseglarna gäller det att förbättra tekniken och få mer kunskaper inom den delen, säger John

Henriksson som är ansvarig ledare på lägret.

Idealisk plats

Och för att nå upp till målsättningen är det bara en enda sak som gäller–att segla. Och att segla så mycket som möjligt. I måndags var det ganska bra väder med helt okej segling och med något lättare vindar igår var det en perfekt dag för nybörjarna.

–Det är lätt att se framsteg i nybörjargrupperna och det är också idealiskt att vara här ute. Om det är lite vind kan vi söka upp mer vind och om det blåser för mycket kan vi söka lä, säger John.

För William Jordan, som bara seglat i två månader, har det än så länge varit en lärorik början på lägret. Han har bland annat fått lära sig att slå, gippa, länsa och kryssa.

–Jag började med segling på scouterna och ville sedan segla mer, säger William om varför han är på seglarläger.

Där han ju också lärt sig det där med att kantra. Även om det fortfarande är lite jobbigt att ösa båten efteråt.

Text: JOHAN LARSSON
johan.larsson@nyan.ax
tfn 528 462

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Ös på bara. William Jordan har bara seglat i två månader och det allra jobbigaste tycker han är när han behöver ösa vatten ur båten.

Inte bara segling. Elias Andersson och hans kompisar seglar visserligen tre pass om dagen men det finns tid över till såväl bastubad som en simtur runt ön.

Danielsson körde (för) fort på Gardemoen

MOTORSPORT. Flera ålänningar deltog i helgens deltävling i den skandinaviska mästerskapsserien i dragracing på Gardemoen utanför Oslo.

I Junior Dragster-klassen kvalade Kevin Danielsson in som sexa men stötte på problem eftersom han körde för fort. Junior Dragster-bilarna får nämligen inte köra hårdare än 130 km i timmen, en gräns som Danielsson överskred med

en varning som följde. För att undvika en andra varning och diskvalificering tvingades Danielsson till att hålla igen lite i elimineringsdelen av tävlingen vilket ledde till att han slogs ut av Lina Wallberg i den andra rundan.

I Pro Street-klassen kvalade Björn Lagerberg och Rikard Rosenholm in som etta respektive trea men för Rosenholm blev det respass i den andra eli-

mineringsrundan medan Lagerberg slogs ut i semifinalen.

I Super Gas Bike-klassen lyckades Rickard Björklund inte ta sig vidare från kvalet.

Inför finaltävlingen i den skandinaviska mästerskaps-serien, som körs i Sundsvall om två veckor, har såväl Danielsson som Lagerberg och Rosenholm chans på totalsegern i sina respektive klasser. (mp)

Paulus Arajuuri i U21-laget

■FOTBOLL.

IFK Mariehamns Paulus Arajuuri finns med i det U21-landslag som tränaren

Markku Kanerva

har tagit ut till träningsmatchen mot Belgien den 12 augusti. Landskampen är den sista inför EM-kvalet som inleds den 4 september då Finland möter Holland på bortaplan. (mp)

– ETT NÖJE MED FART –
ÖPPET ALLA DAGAR
JUNI OCH AUGUSTI:
Tis, tors, lör 12-18
ÖVRIGA DAGAR: 12-20

AMK
1962

www.alandsmotorklubb.com Lemland, Vessingsboda, tel 34 378

Flest vill se Åland United

■**FOTBOLL.** Med ett publiksnitt på 306,57 personer på hemmamatcherna är Åland United det lag i Damligan som drar mest publik. På andra plats placerar sig TiPS från Vanda med ett snitt på 270 personer per hemmamatch. Årets högsta notering för åländskornas del är från matchen mot PuiU den 13 juni som bevitnades av 588 åskådare.

Även när man räknar med bortamatcherna är Åland United det lag som drar mest publik. Lagets 13 matcher i Damligan har så här långt setts av i medeltal 229,69 åskådare.

Den match som har dragit mest publik i Damligan den här säsongen är i nuläget det österbottniska derbyt mellan KPV från Karleby och FC United från Jakobstad som spelades i Karleby den 24 juni. Den matchen sågs av sammanlagt 676 personer. (mp)

Sjölund spelade i förlustmatch

■**FOTBOLL.** Daniel Sjölund spelade hela matchen när Djurgården i måndags förlorade med 0–2 borta mot Gefle IF. Gefle chocköppnade med mål av **Jonas Lantto** och **Daniel Westlin** inom loppet av tolv minuter och behöll alltså ledningen matchen ut.

Örebro, utan skadade **Tommy Wirtanen** i truppen, spelade 2–2 hemma mot Örgryte efter att bortalaget slagit in två självmål. Örgrytes mål gjordes i sin tur av **Alvaro Santos** och **Marcus Allbäck**.

Djurgården ligger kvar på en kvalplats, med två poäng upp till Hammarby, medan Örebro är sjuva med 24 poäng, endast en poäng efter Trelleborg. (jl)

Bidrag för Paf Open-kostnader

■**BEACHVOLLEY.** Landskapsregeringen bidrar med 40 procent av Ålands volleybollförbunds kostnader under Paf Open 2009. Det beslutades förra veckan.

Volleybollförbundet anhöll om ett evenemangsbidrag på 30.000 euro men regeringen satte stopp vid högst 28.000 euro, alltså 40 procent av förbundets totala utgifter på 70.000 euro.

Sammanlagt kostar Paf Open 700.000 euro och Ålands volleybollförbund står för 10 procent av kostnaderna.

Turneringen spelas i Mariehamn 18-23 augusti. (jl)

Eriksson 33:e i Österrike

■**GOLF.** Lukas Eriksson och Jonas Haglund deltog i helgen Internationella Österrikiska Amatörmästerskapen. Eriksson placerade sig på 33:e plats medan Haglund missade cutten efter tre dagars spel. (mp)

Zukovski till EM

■**FOTBOLL.** Som en av tre finska domare är **Ivana Zukovski** uttagen till dam-EM som spelas i Helsingfors, Lahtis, Åbo och Tammerfors 23 augusti-10 september. Zukovski har av det europeiska fotbollsförbundet UEFA utsetts till att fungera som fjärdedomare. (mp)

Världsstjärnor till Paf Open

BEACHVOLLEY. För en månad sedan vann Jonas Reckermann och Julius Brink VM i beachvolley. Om två veckor spelar de Paf Open i Mariehamn. –Paf Open är en väldigt speciell tävling med härlig mix av fin natur, grym beachvolley och en fantastisk atmosfär på centercourten. Jag ser verkligen fram emot att få komma till Åland, säger tysken Reckermann.

Men det är inte bara på herrsidan som Åland får besök av guldmedaljörerna från VM. Även damernas världsmästare, **Jennifer Kessy** och **April Ross** från USA, är anmälda till turneringen och faktum är att samtliga medaljörer från VM i Stavanger finns med på damsidan.

Bland annat då finalisterna **Larissa** och **Juliana** från Brasilien som ju vann Paf Open 2007 samt deras landsmaninnor **Talita** och **Maria Antonelli** som tog VM-brons.

Men det kanske mest spektakulära laget som ställer upp i Paf Open är nog ändå **Todd Rogers** och **Phil Dalhausser** från USA som är regerande OS-mästare.

–Phil Dalhausser är världens just nu överlägset bästa beachspelare. Han är 206 centimeter lång, rör sig oerhört smidigt, har bra teknik och hoppar dessutom riktigt bra. Han är som en vägg framme vid nätet, säger **Si-**

Ny kamp. Jonas Reckermann, som anfaller, och Julius Brink spelade mot Phil Dalhausser, som blocker, och Todd Rogers i VM-semifinalen nu senast i Stavanger. Då vann Reckermann/Brink med 2-1 men kanske det kan bli en revanschmatch under Paf Open? Foto: PAF OPEN

mon Dahl som är projektchef för Paf Open.

Visst, Rogers och Dalhausser får tufft motstånd i form av Jonas Reckermann och Julius Brink men även paret **Harley/**

Alison från Brasilien kan ge dem en ordentlig match. Harley vann till exempel Paf Open senast tillsammans med **Pedro Salgado** och fick dessutom med sig ett VM-silver från Stavanger.

–Damernas och herrarnas startfält garanterar en vecka med beachvolley i absolut världsklass. Startfältet är i klass med ett OS eller VM, säger Simon Dahl.

På herrsidan tävlar bland annat samtliga regerande guld-, silver och bronsmedaljörer från OS, VM och EM. Och alla finns på Åland 18-23 augusti då Paf Open spelas. (jl)

Staffan Lindberg siktar på medalj

SEGLING. Staffan Lindberg hoppas på att kunna segla hem en medalj i EM i matchrace som inleds på torsdag.

–Det är ju ett mästerskap så det är medalj som gäller. Det är målet, absolut, säger han.

På torsdag inleds EM i matchrace utanför Middelfart i Danmark. Europamästaren från 2006, Staffan Lindberg, har siktet inställt på en place-ring högt upp i resultatlistan.

–Det är ju ett mästerskap så det är medalj som gäller. Det är målet, absolut, säger han.

Till sina värsta konkurrenter räknar Lindberg bland annat svensken **Johnie Berntsson**, men även andra seglare lär bjuda på tufft motstånd.

–Italienarna och fransmännen är duktiga. Och sen har vi ju också danskarna.

På topp

Det värsta som kan hända i det stundande europamästerskapet är enligt Lindberg att han och hans besättning slås ut redan i den första omgången. För att gå långt gäller det att toppa formen.

–Det är ju helheten det handlar om. Att man ser till

att vara på topp, att man får till det på rätt dag och inte på någon annan dag.

Någon speciell metod för att formtoppen skall infinna sig vid rätt tidpunkt har Lindberg inte. Istället säger han att det hela brukar falla sig rätt naturligt.

–Man måste bara köra på och försöka komma in i det på ett bra sätt.

Svåra vatten

Vattnen utanför Middelfart testade Lindberg på för någon månad sen och han beskriver dem som svåra.

–Med det passar oss, till-

lägger Lindberg som ser fram emot det kommande mästerskapet med tillförsikt.

Besättningen känner sin båt bra och lär inte råka ut för några obehagliga överraskningar under tävlingarna.

–Vi vet att allt kan hända och vi lyckades ju vinna för några år sedan, säger Lindberg som i de två senaste europamästerskapen placerat sig på fjärde respektive tredje plats.

MARTIN PORTIN
martin.portin@nyan.ax
tfn 528 462

Staffan Lindberg möter Gian Luca Perris från Monaco i den första seglingen under EM i matchrace. Foto: AST

Sportens kom ihåg

■ **Agility.ax:** Ordnar inofficiell hundutställning 12 september. För mer info gå in på vår hemsida www.agility.ax eller kontakta maria 040-5147954, maria.abonde@pp.inet.fi eller Lillan 0400-805816, lillan@aland.net.

■ **Beachvolley:** Onsdagsbeach på Mariebad! Spontan turnering i beachvolley, onsdag 5 aug 17.30, tremannalag ungefär.

■ **Folkrace:** Dags för talka ute på banan i Vessingsboda. Ta med röjsågar med mera och kaffekorgen. Obs, på söndag har vi har även funktionärsmöte där ute. Ring vid frågor 04575243908 Åse.

■ **IFK-veteranhockey:** Träningstider i Islandia: torsdag 6 augusti 19.30. Info Jenki Rask: 040 531 40 14.

■ **IFK Mariehamn P-00-01:** Fotbollsträningen börjar måndagen 10 augusti på Backebergs gräsplan 18.30-19.30.

■ **JLK-volley:** Nybörjarträning fortsätter från 10 augusti 15.00 och alla måndagar framåt.

■ **JLK-fotboll:** -02 och yngre börjar träna måndagen den 10 augusti 18.00.

■ **Åid-friidrott:** Distriktsmästerskap: seniorer H/D och juniorer H/D 17-19 år. Onsdag 5 augusti 18.30. Anmälningar på plats senast 18.00.

■ **Åid-Cykel:** Onsdag 5 augusti ÅM-50km Tempo, Godby-Geta-Godby. Start 18.30. Samling på Mattssons Parkering.

■ **Åid-Cykel/Emmaus:** Lördag 8 augusti Fredsloppet 30, 60, 100 eller 150 km cykelmotion, Start 08.00

Mariehamn Östra utfarten (cykelbanan). Samling på Mariebads Parkering. Förhandsanmälan till ÅID.s Kansli tel. 19170 senast Torsdag 6 augusti.

■ **Åid-orientering:** Anmälning till FSOM i Sibbo 14-16.8 senast 4 augusti till kansli tel.19 170.

■ **Åid/IF Åland-orientering:** Nyanbommen motionsorientering. Torsdag 6 augusti19.00 i Degerby, Föglö.

■ **Ålands motionsförbund:** Obs! Anmälningar till höstens aktiviteter på telefon 15464 eller 0407382222.

■ **ÅSSF:** Viltmål. ÅM i vildsvin, normal och blandad. Lördagen den 8 augusti 11.00 i Gunnarsby.

■ **ÅSSF:** Viltmål. ÅM i älg, enkel- och dubbelskott. Söndagen den 9 augusti 11.00 i Haddnäs.

FRIIDROTT
DM i friidrott, 3 augusti, WHA Damer
Kula: 1) Sandra Lönn, FUIA, 9,41.
200 m: 1) Julia Källgren, SIF, 27,16.
800 m: 1) Carita Södergård, JIK, 2,44,53.
Damer 19
800 m: 1) Madeleine Ekblom, IFK Mariehamn, 2,27,46.
Damer 17
Kula: 1) Joanna Sundström, JIK, 8,30.
200 m: 1) Anette Rydell, IFK Mariehamn, 30,14, 2) Linn Gustafsson, IF Fram, 30,89, 3) Paulina Pellas, IFK Mariehamn, 31,46.
800 m: 1) Jenny Fellman, IF Fram, 2,46,19, 2) Paulina Pellas, IFK Mariehamn, 2,52,18.
Höjd: 1) Anette Rydell, IFK Mariehamn, 1,40, 2) Lina Mattsson, IFK Mariehamn, 1,25.
Tresteg: 1) Nathalie Jansson, JIK, 10,69, 2) Linn Gustafsson, IF Fram, 8,42.
Herrar
Kula: 1) Ove Lehto, FUIA, 13,61, 2) Karl-Johan Sommarström, Lemlands IF, 12,66, 3) Tom Tommiska, IFK Mariehamn, 11,84, 4) Anders Johansson, IFK Mariehamn, 11,66, 5) Andreas Osowski, IF Länken, 10,90 (utom tävlan), 6) Victor Didriksson, IFK Mariehamn, 9,77, 7) Gustaf Didriks-

son, IFK Mariehamn, 8,68.
Spjut: 1) Ove Lehto, FUIA, 41,12, 2) Tobias Eriksson, JIK, 41,12, 3) Tom Tommiska, IFK Mariehamn, 41,07, 4) Victor Didriksson, IFK Mariehamn, 41,06, 5) Andreas Osowski, IF Länken, 37,21 (utom tävlan), 6) Karl-Johan Sommarström, Lemlands IF, 35,73, 7) Gustaf Didriksson, IFK Mariehamn, 23,82.
Herrar 19
Höjd: 1) Andreas Henriksson, IFFK, 1,80.
Tresteg: 1) Andreas Henriksson, IFFK, 12,74.
Herrar 17
Höjd: 1) Alexander Woivalin, IFK Mariehamn, 1,64, 2) Alex Nordblom, JIK, 1,60, 3) Lucas Mattsson, IFK Mariehamn, 1,45.
Kula: 1) Jesper Wirtanen, IFK Mariehamn, 11,71, 2) Oscar Didriksson, IFK Mariehamn, 11,62.
200 m: 1) Victor Jansson, JIK, 23,79, 2) Jonathan Malmberg, IFK Mariehamn, 24,18.
Tresteg: 1) Alex Nordblom, JIK, 11,36.
Spjut: 1) Oscar Didriksson, IFK Mariehamn, 40,16, 2) Jesper Wirtanen, IFK Mariehamn, 35,84, 3) Alexander Woivalin, IFK Mariehamn, 35,30.
800 m: 1) Jonathan Malmberg, IFK Mariehamn, 2,25,39, 2) Lucas Mattsson, IFK Mariehamn, 2,35,92.

TV-programmet

7.00 Rapport [20330]
7.07 Regionalt [204648834]
7.28–10.30 Go-morrön Sverige [322994817]
13.00 Rapport [14563]
13.05 Stora Dimun på Färöarna (R) [224389]
13.35–14.20 Kräfrätt gourmet (R) [4361211] Även 8/8.
15.35 4.50 från Paddington [2878312]
FILM Brittisk kriminalfilm från 1961. I rollerna: Margaret Rutherford, Arthur Kennedy, Muriel Pavlow. Regi: George Pollock.
17.00 Rapport [24327]
17.05 Gomorrön Sverige [470940]
17.55 Hedebyborna (R) [6893414]
18.50 Skepnaderna anfaller [2965143]
Kanadensisk animation från 2007.
19.00 Rapport [12360]
19.10 Regionala nyheter [7582921]
19.15 AnneMat [990785]
Dansk matlagningsserie från 2008. Del 4. Även 7/8, 9/8.
19.45 100 procent bonde [506360]
Danskt lantbruksprogram från 2008. Del 7 av 8.
20.15 Så såg vi sommaren då (R) [8981853]
20.30 Rapport [28969]
20.50 Regionala nyheter [1296872]
21.00 Hatten av [50327]
Amerikansk dokumentär från 2008. 93-åriga Mimi Weddell lever för filmkonsten. Hon arbetar som statist och älskar varje sekund av jobbet och livet. Även 13/8.
21.55 Anslagstavlan [5469211]
22.00 Hunter [67414]
Norsk kriminalserie från 2008. Del 5 av 6. Dan har blivit beskjuten under en paddlingstur och är försvunnen. Även 9/8.
23.00 Mördare okänd [6431679]
Del 4 av 6. Kevin, prostituerad i centrum av London, hamnar i en sadistisk kidnappares våld. Gästskådespelare: Paul Freeman.
0.40 Himmelblå (R) [7644148]
1.25–7.00 SVT24 [33869709]

18.15 Cityfolk (R) [1971211]
Även 9/8.
18.40 Nyhets-tecken [2886327]
Nyheter på teckenspråk.
18.50 Uutiset [2877679]
Finskspråkiga nyheter.
19.00 Robo sapiens (R) [40414]
Kanadensisk vetenskapsdokumentär från 2006.
19.55 Oddasat [8418834]
20.00 Ordförande Persson (R) [2389]
Svensk dokumentärserie från 2007. Del 3 av 4. Nog föder Gud höken.
21.00 Antikmagasinet (R) [6360]
Del 10 av 12. Antikexperten Knut Knutson guidar oss genom historien och prylarna. I kväll om de föremål som man trodde hade magiska krafter. Även 8/8.
21.30 Kobra intervju [5259]
Intervjuserie. Del 2 av 4. ”Kobras” Kristofer Lundström har träffat den spanska regissören Isabel Coixet i hennes hemstad Barcelona. De pratar om livet, döden och den omöjliga kärleken, det vill säga det som är återkommande teman i hennes filmer.
22.00 Aktuellt [18018]
22.25 Regionala nyheter [3217940]
22.30 Sugar rush [89143]
Brittisk dramaserie från 2006. Del 7 av 10. För att få lite tid för sig själva bestämmer sig Saint och Kim för att låta Sugar sköta sexbutiken en dag. Medan de njuter av en lugn picknick hittar Sugar den perfekta lösningen på sina problem. Även 7/8.
22.55 Den röda skon (R) [3203747]
Svensk animerad kortfilm. En man sitter i en båt och fiskar. Med strömmen kommer en röd damsko flytande. Vem har den tillhört?
23.00 Sportnytt [37132]
23.15 Regionala nyheter [3571360]
23.25 Rapport [2765501]
23.30 Från jorden till månen [7688230] Även 7/8.
1.25–2.20 Carnivale (R) [8011186]

7.30 Montel Williams show [2158259]
8.25 Just shoot me [4879582]
8.55–9.50 Top model 2 (R) [2677227]
10.40 Rachael Ray [2284921]
11.30 Våra bästa år [1789489]
12.25 Sjukhuset [2101230]
12.50 Sjukhuset [871921]
13.20 Top design (R) [909563]
14.15 Oprah Winfrey show [652018]
15.10 Extreme home makeover [5226495]
16.05 The Tyra Banks show [9863921]
17.00 Top model 2 [834940]
18.00 Top design [845056]
Amerikansk realityserie. Del 10 av 10.
19.00 Bones [957230]
Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 11 av 21.
20.00 How I met your mother [886143]
Amerikansk komediserie från 2007. Del 16 av 20. Robins musikaliska förflutna kommer till ytan och Barney letar efter mer Robin Sparkles-minnen.
20.30 2 1/2 män [885414]
Amerikansk komediserie från 2006. Del 6 av 24. Charlie dejt-
tar en kvinna som påminner om hans mamma.
21.00 Extreme home makeover [579476]
Amerikansk inredningsserie. En kyrkodiakon och hans son, som blivit frisk från leukemi, får ett nytt hem av Ty och hans händiga team.
22.00 Lyxfällan [568360]
Svenskt livsstilsprogram från hösten 2008. Del 2. Som singel-mamma med två tonårssöner har Annica från Bålsta redan en tuff tillvaro. Programledare: Lasse Hellström, Elisabeth Fogelström.
23.00 Sex education [593766]
0.05 Navy CIS [3903815]
1.00 2 1/2 män (R) [1950693]
1.25 How I met your mother (R) [7413780]
1.50 Spin City [6414631]
2.15 Prison break (R) [2942032]
3.10 Drew Carey [1608254]
3.30 Mission to Mars [7141419]
FILM Amerikansk science fiction från 2000. I rollerna: Gary Sinise, Tim Robbins.
5.15–6.00 Over there [4546761]

6.50 Nyhetsmorgon [40213124]
10.55 Doctors [9108563]
11.50 Tillbaka till Aidsensfield [1419476]
12.55 Antikdeckarna [2903747]
14.00–14.25 Trav: Dagens rätt [826037]
15.45 RFDS [1904292]
16.45 500-kilospappan (R) [2719679]
17.45 American idol [7695853]
18.40 American idol [3766853]
Amerikanskt underhållningsprogram från 2009. Del 46 av 49.
19.15 Lotto, Joker och Drömvinsten [7965650]
19.20 Keno [7964921]
19.25 American idol, forts [421360]
19.45 Väderkanalen [795582]
20.00 Nyheterna [225698]
20.10 Ekonominyheterna [1655679]
20.15 Lokala nyheter [1630360]
20.20 Lokalt väder [1679259]
20.25 Vädret [1669872]
20.30 Seriestart: Walking with dinosaurs [883056]
Brittisk dokumentärserie från 1999. Del 1 av 6. Under trias-perioden är stora delar av jorden ett ökenlandskap men nära polerna är det monsunkväder.
21.00 Miss Marples sista fall (R) [549495]
Brittisk kriminalserie från 2005. Del 5 av 8. Gwenda Halliday ska snart gifta sig med miljonären Charles Vanstone och kommer till England för att söka efter ett lämpligt hem.
23.00 Nyheterna [387037]
23.25 Sporten [2855143]
23.35 Vädret [1653259]
23.38 Lokalt väder [301653259]
23.40 Vinnare: V64 [2416495]
0.10 Generande sjukdomar (R) [601254]
0.40 Jordan, rättsläkare (R) [1985790]
1.35 Mordkommissionen (R) [9210524]
2.50 Arkiv X [7372070]
3.35 Advokaterna (R) [9747235]
4.20 Ett jobb för en riktig karl (R) [5806709]
4.45 Ett jobb för en riktig karl (R) [4490525]
5.05 Survivor [4553051]
5.50–6.50 Noshörningar med Nigel Marven (R) [1778506]

7.00–10.00 Frida hela veckan
17.25 TV-nytt
17.30 Historien om en cykeltur
Erland fick med en kamrat en billig biljett till Bangkok och de tog med sig cyklarna. En överbokning gjorde att han hamnade i Singapore.
18.00 Trillingarna
Tecknad serie från Katalonien.
18.25 Peos galleri
18.30 Park (R)
19.00 Mums mums med Noman
Del 3 av 8. Radouane Kibbo. Gäst hos Noman är denna gäng den i Marocko födda Radouane Kibbo, som tillreder sin mormors specilaitet: couscous med grönsaker och pinjefrön.
19.30 TV-nytt
19.45 Leve tråhusstaden!
20.15 Fotografen Jón Kaldal
Dokumentär om Jón Kaldal som arbetade som fotograf i Reykjavik i 49 år och som tog över hundratusen foton.
20.55 All rätt i världen
Enligt FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna har alla rätt att i andra länder söka asyl från förföljelse. Vi är alltså skyldiga att ta emot människor som flyr för sina liv. Vilka är det egentligen som får stanna?
21.00 Demokratins långa väg
Del 2 av 4. En kedja av människor. Under rösträttens hundra år har otaliga människor offrat både sina liv och en hel del möda för att förverkliga sina ideal. Redaktörer: Susanna Giman och Nils Torvalds, 2006.
21.30 TV-nytt
21.40 Upp till kamp
Del 3 av 4. En krönika om fyra unga vänners liv i Sverige mellan 1965 och 1976, en tid präglad av popmusik, politiska motsättningar och ungdomsrevolt.
23.10 Historien om en cykeltur
Erland fick med en kamrat en billig biljett till Bangkok och de tog med sig cyklarna. En överbokning gjorde att han hamnade i Singapore. Att ensam cykla hem hade han inte planerat.
23.40–0.15 Arkivpärlor
Hans Näsmans ”Syskonskara på utgård” från år 1964. Christine Saarukka presenterar.

ÅLANDSKANALEN

Kl 18:30, 19:30, 21:30, 22:30, 23:30

Nyheter och sommar-tv med Åland24

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Med Petronella Thorén. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** Väderprognos direkt från SMHI. **9.30** Ålandsnytt. **10.00** Sommarprat. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **11.45** Låshörnan. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kultur. **12.30–16.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Lyssnarnas 10 i topplista. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Skrat-salva. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** Spisa med radion. Sänds i repris på lördag kl 15.30. Kjell Brändström **16.00** Aktuellt. **16.15–18.00** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Hasse Persson. **17.00** Ålandsnytt. Sänds även kl. 19:00. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Sänds även kl. 20:00. **18.06** Musik. **18.10** Lyssnarnas 10 i topplista. Repris från kl. 13:03. **19.00** Ålandsnytt. Repris från kl. 17:00. **19.10** Åland idag. Repris från kl. 16:15 – 17:00. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40** Låshörnan. **20.55** Musik. **21.00–22.30** Sommarprat.

Tidsresa till dinosaurierna

Tänk om vi kunde komma riktigt nära dinosaurierna och få se hur deras tillvaro på jorden såg ut. I den brittiska dokumentärserien "Walking with dinosaurs" blir detta, med hjälp av datorteknik möjligt. I sex delar färdas vi miljoner år tillbaka i tiden. I första avsnittet hamnar vi i trias-perioden, en tid då de mäktiga urdjuren började dyka upp på jorden.

TV4 20.30

Se det med egna ögon

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [59400853]
9.30 Familjen Serrano [2988722]
10.50 Nationallandskap: Pojo bruk [8074056]
11.00 Tv-nyheter [24969]
11.05 YLE News [4698327]
11.10 Tillbaka till Aidsensfield [8961018]
12.00 Ettans morgon-tv: Dagens rubriker [21650]
Morgon-tv:s aktualiteter i sammandrag.
13.00–13.54 Prisma: Supermaneter [22124]
14.00–14.50 Den vida naturen: Hornen över Afrika [2720143]
Bufflar, antiloper och gaseller är Afrikas verkliga erövrare.
15.00 Tv-nyheter [38817]
15.05 Doktor Finlay [5888308]
Älderstigne doktor Cameron ska gå i pension, men det sker inte utan friktion.
16.00 Sjukhuset i Holby City [46330]
17.00 Tv-nyheter [12582]
17.08–17.55 Tillbaka till Aidsensfield [300472308]
Rob anklagas för att ha använt polisvåld när en lokal demonstration slogs ner.
18.00 Tv-nyheter och väder

[22308]
Ekonominyheter och dagens huvudnyheter på teckenspråk ingår.
18.20 Dagens ansikte [4555292]
18.30–19.49 Familjen Serrano [3175018]
19.55 Barnmorskorna [520940]
Del 2 av 6. Barnmorskornas mål är en lycklig förlossning där de knappt behöver ingripa.
20.25 Viking Lotto [4657495]
20.30 Tv-nyheter och väder [85230]
20.55 Sporttrutan och V5-travet [1280211]
21.05 A-studion [9130211]
21.40 Fjällrinnen: New Orleans år 2009 [3645969]
New Orleans är fortfarande ett enda stort bygge, fastän det har gått två år sedan den destruktiva stormen.
22.35 Hemmasalongen: Cy-clomania [799018]
En film av Simo Halinen som handlar om tävlingsridrottens värld, om ungdomar i 20-årsåldern och en ambition som inte längre går att kontrollera.
0.05–6.55 Nyhetsfönster [91742983]

6.00 Tellus-frågesport [4875969]
6.50 Lilla tvåan [9977501]
8.33 Glada gnägg [301664037]
8.43 Galileis uppgiftsben [308706230]
8.50 Gänget och jag [1849582]
9.15 Regionala nyheter [9337785]
10.35 Summern [8234766]
11.35 Lilla huset på prärien [4312940]
12.25 Hjärtan i brand [2165740]
12.50 Hans största seger [4870785]
FILM Finskt drama från 1944. I rollerna: Helena Kara, Eino Kaipainen.
14.15 Nyhetsåret [1454698]
14.20 Aktuella tvåan [3237037]
15.10 Lilla huset på prärien [9823501]
16.00 Summern [57563]
17.00 Nicke Nyfiken [26650]
17.23 Lilla tvåan [300955786]
18.00 Emily [20211]
18.50 Tv-nyheter [2860389]
19.00 Regionala nyheter [91389]
19.10 Sporttrutan [4738476]
19.15 Tvåans sommarväder [4735389]
19.20 Strömsö Mat med Michael och Matias (R) [263143]
19.50 Hemmakockars recept

[3759360]
20.00 Hem åt hunden [5018]
20.30 Lurendrejier [4389]
21.00 Hovimäki (R) [21327]
Felix Lindhof försöker härska med hårdhandskar och råkar i konflikt med sina torpare som börjar strejka när det är tid för sådd.
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2548105]
22.05 Den hårda lagen: Specialenheten [5481501]
Kontroll. Detektiverna reder ut ett fall där en man som blev kastrerad på en metrostation berättar att en luffare angripit honom.
22.50 Dokumentärprojekt: Ett hjärta av rent guld [3111124]
Christian Barnard blev världsberömd sedan han gjort den första hjärttransplantationen i det rasistiska Sydafrika år 1967.
0.25 Dolt ord [5938419]
1.00 Tellus-frågesport [6006964]
2.00 Frågespel [8994254]
3.00 Dolt ord [8998070]
4.00 Sudoku [8974490]
5.00–6.00 Frågespel [8985506]

5.50 Väder [23225105]
6.25 God morgon Finland [45317766]
9.10 Vad ska vi äta idag? [9500501]
9.15 Känslor och dofter [4425940]
10.00 Semesterpengar [176698]
10.10 Gökboet [6275230]
Del 96.
11.00 Köpkanalen [746211]
12.00 Astro-tv [675124]
12.30 Sommarcaféet [5997872]
13.40 Godmorgon Finlands bästa bitar [454563]
14.05 Djungelfamiljen [391495]
15.00 Vad ska vi äta idag? [547018]
15.05 Dolda liv [5985969]
15.30 Dolda liv [407619]
16.00 Livet väntar [903650]
16.25 Semesterpengar [833056]
16.50 Läkarna [7086308]
17.40 EastEnders [874679]
18.15 EastEnders [887143]
18.50 Vad ska vi äta idag? [9589230]
19.00 Sjuaus nyheter [943582]
19.15 Resultattrutan [571785]
19.25 Dagens väder [4062785]
19.30 Fräscha upp hemmet [137389]
20.00 45min Special: Världens

minsta muskler [227501]
En dokumentär om en indisk bodybuilder som på grund av sin småväxthet har blivit en av landets stigande stjärnor. Den vuxna mannen väger inte mer än ett barn.
21.00 C.S.I. New York [808766]
Amerikansk polisserie. Gisslan.
21.55 Viking Lotto och Joker [9615389]
22.00 Tians nyheter [310230]
22.15 Dagens väder [4601037]
22.20 Resultattrutan [8402766]
22.30 Lärlingen [864056]
Showtime. Donald Trump är åter på jakt efter nya förmågor.
23.30 Sanning eller myt [6414834]
Armborstkampen. Allvarlig vetenskap ur en humoristisk vinkel. Jamie Hyneman och Adam Savage undersöker myter för att se om de baserar sig på sanning och sätter sig själv på spel – bokstavligen.
0.35 Skurkklubben [5026380]
Brittisk dramaserie. Ta fast motdefreaken.
1.35 Semesterpengar [2340902]
2.35–5.50 MTV3 Chat [52540273]

Fortbildningskrav upprör chaufför

Att lastbilschaufförer ska fortbildas vart femte år tycker pensionerade yrkeschauffören Lasse Bäcklund är helt sjukt. –Jag ser inte vitsen och dessutom blir det dyrt, säger Bäcklund..

I fredags skrev Nyan att lastbilschaufförer från och med september i år måste gå på fortbildning vart femte år. Fortbildningen som är på 35 timmar per gång betalar antingen föraren själv, eller arbetsgivaren - om man har en sådan.

Enligt trafikminister Runar Karlsson (C) har reaktionerna bland branschfolk varit positiva. Men pensionerade yrkeschauffören Lasse Bäcklund är missnöjd. Enligt honom lär man sig bäst på vägarna.

–När jag började köra buss fick jag följa med en kille ned till Europa en vecka och köra, det är det bästa sättet, att vara lärling, säger han.

Lasse Bäcklund har kört lastbil och långtradare sedan 80-talet och har aldrig känt något behov av fortbildning. Han har aldrig varit med om några olyckor och har bara fått två böter, berättar han. Han är tveksam till om man lär sig något

Upprörd. Pensionerade chauffören Lasse Bäcklund tycker det nya fortbildningskravet är åt skogen.

Foto: TANJA LÖNNQVIST /FREDRIK TÖRNROOS

genom att sitta vid skolbänken när man kört många år.

–Det är längs vägen man lär sig. Och kan man inte köra bil från början ska man inte bli lastbilschaufför.

Höj lönerna

Lasse Bäcklund tror att fort-

bildningarna kan avskräcka ungdomar som vill bli chaufförer. Har man ingen arbetsgivare blir det dyrt i längden att betala kurserna själv. I så fall tycker han att lönerna måste höjas. Men han tror inte på någon statusökning av lastbilsföraryrket.

–Nej, det var populärare förr. I dag vill folk bara jobba med datorer. Jag tvivlar på att det leder till någon höjd status eller lön.

TANJA LÖNNQVIST
redaktion@nyan.ax

■ **Husell-Andersson Ab** heter ett företag registrerat av Bengt Ingemar Andersson och Bror Johan Jarl Husell i Mariehamn. Företaget ska syssla med hästsport och därmed förknippande verksamheter. Man kan även äga tillgångar,

värdepapper och fastigheter. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

■ **Nordipoint Ab** heter ett företag registrerat av Hans Johnny Danielsson och Charles Michael Kiviö i Mariehamn. Föremålet för bolagets

verksamhet är att utveckla, hyra ut och försälja kassa- och andra system, tjänster och produkter för detaljhandel. Aktiekapitalet är 10.000 euro.

■ **Pandax Ab Ltd** är ett företag registrerat i Geta

av Bengt Per-Olof Björke. Föremålet för bolagets verksamhet är bland annat konsultation inom it- och miljöområdet samt import och export av varor för detaljhandeln. Aktiekapitalet är 2.500 euro.

► SÄLJES

HUS

säljes eller uthyres i Eckerö.

110 m², 3 sovrum, allrum, kök, dusch och tvätttrum. Stor öppen vind.

Tel. +46708557199

► ANBUD

Ålands naturbruksskola inbegär härmed anbud på

transport av studerande

till och från Stall Aftonsol i Hammarland under läsåret 2009-2010.

Anbud skall inlämnas till skolans kansli i slutet kuvert märkt "Anbud, transport", eller skickas till Direktionen för Ålands naturbruksskola, Jomalgårdsväg 16, 22150 Jomala senast den 13 augusti 2008 kl. 16.00.

Närmare uppgifter fås av rektor Bodil Regårdh tel 329610.

Direktionen

► LEDIGA PLATSER

Lediga tjänster

Bitr. avdelningsskötare Sjukskötare

Läs mer:
www.ahs.ax eller
www.ams.ax

Åland24's Sommar-TV

22 juni – 28 augusti

Vi kommer bland annat att ge dig:

- Sommarstudio •
- Vad händer •
- Nyheter och väder •
- Golftips med Niklas Rajamäki •
- Boktips med Katarina Gäddnäs •
- och mycket mer.

Måndag-Fredag 18.30 19.30 21.30 22.30 23.30

Se tidigare sändningar på www.aland24.ax

Se det med egna ögon

”Den moderna pluralformen av substantivet ”katt” heter ”katter” och ordet ”kattor” anses i till exempel Svenska Akademiens ordlista beteckna katter av honkön.

SVAR PÅ ETT LÄSARMESS

debatt

Hur vet vi att tunnel är billigast?

■**Enligt** nyheterna i radio Vega har trafikansvarige **Runar Karlsson** (C) vid landskapsregeringen sagt att en tunnel blir billigare än färjtrafik till Föglö. Hur kan Runar Karlsson säga detta redan nu, då det inte finns verkliga kalkyler vare sig för själva tunnelbygget eller för de kringkostnader som tunneln medför?

Till dessa kostnader hör bland annat tunnelunderhåll, el för fläktar och belysning, kostnader för säkerhetsberedskap, kostnader för upprätthållande av parallell beredskapstrafik

då tunneln måste stängas av (vid eventuella olyckor och vid underhåll), kostnader för upprätthållande av transport av fotgängare och cyklister, kostnader för nya vägbyggen i Föglö och Lemland, brobankar och broar, kostnader för inlösen – expropriering – av privat mark samt de omätbara kostnaderna för för alltid förstörd natur på såväl Föglö- som Lemlandssidan.

Min fråga är alltså hur Runar Karlsson redan nu kan gå ut med påståendet att tunnelalternativet blir billigast ?

Kjell Ekström

Merkostnader. En tunnel medför också kostnader. Kan man verkligen vara säker på att tunnelalternativet är det billigaste sättet att ordna Föglötrafiken, undrar insändarskribenten? Bilden är från Muskötunneln utanför Stockholm.

Någon som vill byta frimärken?

■**Hej.** Jag har just börjat samla åländska frimärken och jag vill gärna komma i kontakt med någon som vill byta ostämplade eller fina stämplade åländska frimärken mot nya zeeländska. Jag har samlat frimärken i ungefär 25 år, huvudsakligen från Nya Zeeland och Australien.

Jag ser fram emot ditt svar.

Bästa hälsningar
Trevor McStay

44 Cavell Street
Musselburgh
Dunedin 9013
Nya Zeeland

Trevor McStay skrev till Nya Åland på engelska. **Red.**

Ålands natur och miljö borde agera konstruktivt

■**Det har** ju varit mycket skrivelser om Föglötunneln, kärnkraft och landskapsregeringens hållbarhets- och miljöarbete med mera i tidningarna. Och ibland ser man ju en insändare från Ålands natur och miljö i tidningarna. Ibland så undrar man vad de gör för miljön, förutom att skriva en och annan kritisk insändare mot till exempel landskapsregeringen.

Jag gick in på deras hemsida

och fick då klart för mig att dom delar ut miljö- och citronpris en gång per år. Miljöpris är väl bra för all del. Men citronpris? Det kändes väldigt ålderdomligt.

Det vet väl alla numera, att bestraffning inte lönar sig speciellt bra? Vill man ha någon med sig så är det ju bättre med dialog och samspel. Det kan jämföras med barnuppföstran.

Hur skulle det vara om Ålands natur och miljö faktiskt kontaktade de kommuner,

personer eller organisationer som de anser ligger efter eller ”gör fel” och faktiskt påbörjade en kommunikation och dialog istället? För att försöka hitta en lösning och ge de råd och tips som de kan bidra med?

Jag tror inte att någon (utom några få undantag) begår ”miljöbrott” med berätt mod. Jag tror att det beror på okunskap. Man vet inte vad man ska göra helt enkelt. Då borde väl rimligen en miljöorganisation kunna

hjälpa till och bidra med något positivt istället?

Nu skulle ju till exempel Ålands natur och miljö kunna gå ut och ge sina omdömen om Föglötunnelns påverkan på miljön och vad som vore bäst. Det är väl i sådana här situationer som de skulle kunna bidra med något istället för att sprida negativism och kritik omkring sig?

Dessutom tycker jag allvarligt att de borde ta sig en funderare

över detta med citronpris. Vi lever inte i stenåldern. Bättre kan ni väl? Eller är även ni drabbade av det typiska åländska gnället?

Jag blev så besviken över det negativa som er hemsida gav att jag faktiskt beslöt mig för att inte bli medlem. Jag blir medlem i WWF istället. Deras filosofi passar mig bättre. De försöker med utbildning och information och delar inte ut några citronpris.

Ragna Olsson

MESSA NYAN

Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ ■ Ni som handlar vid Matboden i Lumparland, kolla kassakvittot noggrant. Det är ofta ett pris vid hyllan och ett högre pris vid kassan. **040.**

Svar: Butikschefen **Christina Nordlund** säger att de olika priserna antagligen beror på olika former av erbjudanden som är knutna till Plus-sakortet.

–Det bästa är att ta kontakt vid direkt kassan om något verkar oklart. **Red.**

■ ■ Har ”Pirat bay” flyttat ner i Östersjön ? Nu ska man vara till sjöss för att kunna ladda ner. En ny typ av marknadsföring? **0400.**

■ ■ Den gula Nopsacykeln har nu kommit till Gröna Udden, just före vägen ner till varvet. **0457.**

■ ■ Om man är kostchef så är man dyr i drift? **050.**

■ ■ Ljuslila cykel i Östernäs har nu hamnat i diket vid uppfarten till Alvägen. **0457.**

■ ■ Att hacka på finnar och finska är tacksamt eftersom man vet att det väcker ilska. Sedan sitter man och myser då man ser reaktionerna. **En som vet :)**

■ ■ Köpte utskuren biff av nöt ytterfilé på fredag kväll från Kantarellen. Undrar bara vilken köttskola eller vilken lärare den haft som skurit dessa biffar. Under all kritik, både tjockt och tunt på samma biff. Ovass kniv eller bara okunskap? Kan bara inte vara köttmästare från K-institutet. **H. En fd köttmästare.**

Svar: Butikschef **Kaj Björkvall** skickar följande hälsning: – Vi beklagar om köttet varit ojämnt skuret. Kom in till oss så ordnar vi upp saken. **Red.**

■ ■ Min fru är 12 år yngre än än jag. I början gjorde det ingenting. Men nu är jag gammalgubbe och min fru har så mycket jobb och hobbies. **0400.**

■ ■ Vi saknar Sansan. Har någon sett henne? Liten och söt, snart tvåårig katt. Hon är vit med mörka fläckar och bor i Kalmarnäs. **Tel. 040 0774164.**

■ ■ Kom och fynda fina barnkläder på onsdagens loppis vid torget i Mariehamn! **0457.**

■ ■ Skamligt, Eat! Alla restauranger värda namnet städar/kontrollerar toaletten minst 5 gånger per dag. Det ska även ni göra. Helhetsservicen går på nåder. **Lemland.**

Svar: Mikael Andersson vid Eat tror att det föreligger ett missförstånd och att messaren avser stadens allmänna toaletter som är placerade i närheten av Eat.

–Våra egna toaletter är oklanderliga. **Red.**

■ ■ Fortfarande, 4 år senare Ålandstidningen, så fungerar inte eran e-tidning. Annonser etc går inte att läsa när man klickar dem, samt HELA tidningen bör gå att ladda ner. **0457.**

■ ■ Rätt ny grön dircykel upphittad i Strandnäs. **Ring 0457 5244232.**

■ ■ Har någon hittat ett blått Silja line-nyckelband tappat på vägen mellan Neptunigatan och Nätö? **0457.**

per kilo skrot om dom får hämta det! Lite skillnad det. **H: Skrotnisse.**

■ ■ Ser att Nyan skriver katter istället för kattor! Varför? **050.**

Svar: Den moderna pluralformen av substantivet ”katt” heter ”katter” och ordet ”kattor” anses i till exempel Svenska Akademiens ordlista beteckna katter av honkön. Att Nya Åland skriver ”katter” är alltså i enlighet med rådande normer. Att många, speciellt äldre personer, gärna använder pluralformen kattor är i sig varken märkligt eller direkt felaktigt. **Red.**

■ ■ Tjejen på alltväten är singel. Vem undrar? :). **040.**

■ ■ Svante på Byggis, vilken uppfinnare! Den hängande gardinstängen blev perfekt. Tack! **0457.**

■ ■ Tack för skjutsen! Vill att du ska veta att jag kommer att sakna ditt sällskap på den här sidan av havet. **En speciell vän.**

ENGÅNGSERBJUDANDE

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet

WILLIAMS

-10%

på valfri resa

Erbjudandet gäller t.o.m. 31.1.2010

Nyankortet

-sätter guldkant på

■ ■ Jägerströms skrot tar betalt för att hämta skrot och bilar, ”Skröthämtning” erbjuder sig att hämta det gratis. På den finska sidan betalar dom en viss summa

HÄLGE

ZITS

”Hatbrotten mot hbt-personer är heteronormens yttersta konsekvens. Prideparaden säger nej till hatet, medan socialministerns tal om ”verklighetens folk” underblåser det.

AFTONBLADET

Fjäderlätt Johan Orre

V för seger, V för fred

V för seger (Victory) har under historien åkt berg- och dalbana från att vara tecknet alla gör och alla pratar om till att vara det töntigaste en människa kan göra. Varför skriver jag om det här?

Jo, för att jag misstänker att det är på väg tillbaka.

V-tecknets historia är lång och brokig. Första gången det användes var efter slaget vid Agincourt 1415 då franska soldater före slaget hotade att skära av engelsmännens två fingrar som användes för att spänna pilbågen om fransmännen vann. Efter slaget visade engelsmännen triumferande upp sina två fingrar för att visa att de hade vunnit slaget. Fingrarna bildade även då någonting som kunde likna ett V, för seger.

Sedan tog tecknet en lång paus till modern tid då Winston Churchill tog tillbaka det under andra världskriget. Han använde det för att teckna för seger, någonting han var övertygad om att engelsmännen skulle ta och som de sedermera gjorde. En av anledningarna till att Churchill just valde detta tecken var för att cigaren passade bra i det här greppet. Han använde alltså tecknet som stark symbol för seger och som hjälpmedel för att bära upp sin tunga cigarr.

Bara ett par decennier senare hade tecknet färdats över Atlanten till USA och fått en ny betydelse. Den blommande hippierörelsen använde tecknet för att symbolisera fred, men man kan även tänka sig att de hade ungefär samma användning som Churchill då det både kunde betyda att hippierörelsen skulle segra över de krigiska makthavarna och det kapitalistiska tänkandet samt att använda fingerpositionen som ett redskap för diverse rökaktiviteter.

V-tecknet hade alltså vid den här tidpunkten fått den betydelse som präglade större delen av 1900-talet, V för fred.

Det inte så glada 80-talet följdes av ironi och sarkasm där man begränsade sina tecken ganska kraftigt. V-tecknet kom in i sin tredje svacka om man räknar från början vid slaget vid Agincourt. I början av 90-talet kom det tillbaka en kort period men innehöll då en kraftig släng av ironi, ingen människa gjorde det och menade att symbolisera varken seger eller fred med tecknet. Under resten av 90-talet och början av 2000-talet ansågs tecknet väldigt töntigt och ingen ville ju vara töntig.

Men nu verkar trenden än en gång ha vänt. Nu ser man människor som gladeligen slänger upp sina två fingrar triumferande och stolt visar tecken på seger och fred igen. En ny generation V-visare har fötts och på stan ser man människor mellan 10-30 år som gladeligen tecknar igen. Det har alltid varit coolt att bryta normer och trender och just i den här slängen visar det sig vara V-tecknet som igen har hamnat på kartan.

Detta är bara en observation från min sida, det kanske fortfarande görs med ironi eller lika begränsat som för 10 år sedan. Jag tror hur som helst att Winstons tecken är tillbaka och vi vill teckna för fred igen. Jag tror många idag gör tecknet på blodigt allvar, ingen ironi här inte.

Det är i alla fall min förhoppning, jag är väldigt nöjd när jag ser det gamla fina tecknet med anor till medeltiden igen bli på modet. Seger för V-tecknet, seger för fred och tack ni bågskyttar i 1400-talets England som gärna gav fransmännen en liten pik efter ett nederlag. Tack.

ledare

Fredrik Sonck
Epost: fredrik.sonck@nyan.ax
Telefon: 528 406

Schack. Det partipolitiska spelet brukar ibland liknas vid en parti schack där aktörernas positioner och styrka ändras med tiden. Också inför den stundande höstan kan man iakttä vissa förändringar på landskapets partipolitiska bräde.

Arkivfoto: JONAS EDSVIK

Fyra små utmanar två stora i partispel

I Nya Ålands intervjuserie där regeringen och oppositionen utvärderat varandra har mycket av snacket handlat om partidynamiken. En liten analys av partifältet kan alltså vara på sin plats.

Oppositionen är förhållandevis liten och splittrad med sina elva mandat och fyra partier. Regeringsrepresentanternas omdöme är att oppositionen nog visat ansvar med tanke på den ekonomiska krisen, men att man inte har någon enhetlig politik och att man har svårt att visa på alternativ.

Så länge regeringsblocket håller för det inre trycket kan oppositionen naturligtvis heller inte erbjuda en alternativ majoritet. Däremot är oppositionen kanske inte riktigt så splittrad som man kunde tro.

Ideologiska skillnader finns helt klart, men i den pragmatiska verkligheten kan sådana överbyggas med hjälp av kompromisser och rak kommunikation. Att Frisinnad samverkan och socialdemokraterna tidigare samarbetat alldeles utmärkt, också i regeringsställning, är ganska känt, men nu har också Obunden samling och socialdemokraterna närmat sig varandra.

Partiledaren **Gun-Mari Lindholm** (OB) tror att man i nuläget har lättare att samarbeta med socialdemokraterna som hon tycker att är tydligare än liberalerna. **Camilla Gunell** (S) ser å sin sida inga principiella hinder för ett hypotetiskt regeringssamarbete med de obundna, något som hennes parti tidigare varit mycket skeptiskt till.

Delvis har det kanske att göra med att Obunden samling i dag inte alls är ett lika spretigt parti som tidigare.

FS har å sin sida försökt återvända till sina ideologiska rötter och vill med en ekonomiskt restriktiv politik hålla de offentliga kostnaderna

i schack. I likhet med S förtjänar man beröm för ideologisk tydlighet även om båda partierna lider av en sned könsfördelning i lagtinget.

Anders Eriksson och Ålands framtid får som enmansparti finna sig i att marginaliseras som parlamentarisk kraft (det gör alla enmanspartier), men rollen som kritisk röst kan Eriksson fortsätta odla. Nästa lagtingsval blir ett ödesval för partiet.

Regerings- och majoritetsblocket präglas av helt andra problem än oppositionspartierna. Centern och Liberalerna är stora partier och har storleken styrkor och svagheter. Båda har väljarstöd i de breda befolkningslagren, liberalerna med socialliberala och centern med svagt konservativa förtecken.

Storleken ger kraft i parlamentet men mångdubblar också risken att väcka starka negativa reaktioner bland de egna väljarskara. Potentiellt besvikna supportrar finns överallt.

Centern har som bekant vissa ledamöter som emellanåt röstar mot regeringen, speciellt i självstyrelsepolitiska frågor. Men räkna med att frifräsarna kan köra sitt eget lopp också gällande ekonomin.

Roger Nordlund (C) påpekar att en viss frihet är en sund och demokratisk rättighet för ledamöterna. Med 19 mandat har regeringsblocket också råd med lite solokörande, men samtidigt är den parlamentariska demokratins funktionalitet mycket beroende av att man snackar ihop sig inom partierna. Visst skall det finnas utrymme att följa sitt samvete när det verkligen

behövs, men soloräderna riskerar att skada tilliten inom regeringen.

Liberalerna håller bättre upp en enhetlig fasad. Här är problemet snarast att veta vad liberalerna står för i flera specifika sakfrågor. Antingen måste man instämma i oppositionens kritik om att liberalerna har svårt att bestämma sig eller så får man dra slutsatsen att partiet tampas med ett kommunikationsproblem.

I höst har liberalerna lovat att komma med besked om var man står i beskattningsfrågan. Varken **Viveka Eriksson** (Lib) eller **Mats Perämaa** (Lib) vill ge definitiva besked i sommar, men visst är intrycket att Åland har en finansminister som vill genomföra ett övertagande och ett lantråd som är mer skeptisk.

Med tanke på den ekonomiska situationen har skattediskussionen blivit intressantare. När liberalerna i höst gör någon form av ställningstagande skall vi hoppas att diskussionen går vidare med fokus på hur en eventuell beskattningsrätt skall användas. Det skulle tydliggöra ideologiska skillnader mellan olika partier och kan på så sätt vitalisera partiväsendet och samhällsdebatten.

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2008: 7.349 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
fn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Malin Tillström
tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Politisk redaktör: Annika Kullman
tfn (018) 528 455
annika.kullman@nyan.ax
Familjeredaktör:
Patrik Dahlblom/Nina Smeds
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportchef: Johan Larsson
tfn (018) 528 462
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab,
Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.2.2009
Fortlöpande helår..... 189 €
halvår..... 97 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färg annonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12	
Target: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219. 5,05 € + lsa				
Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.				

M:HAMN 02.55 L 13.45	→	ÅBO 07.00/08.15 19.15/20.15	→	M:HAMN 13.35 00.40 L
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15
Transport till/från Mariehamn-Långnäs skall förbeställas Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck./bil/försälj. ej kan garanteras				

M:HAMN 04.25 13.45 00.45 L	→	STOCKHOLM 09.30 /17.00 18.15 /19.30 06.10 /07.10	→	M:HAMN 23.45 02.50 L 13.35
www.tallinksilja.fi Torggatan 14, tel 16 711 eller 06001 74552 alla dagar kl. 08.00-21.00 (1,64€/besvarat samtal+alltid lns/msa)				

TALLINK	Check-in senast 30 min. före avgång
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
17.45 - 00.50	→ 01.00 - 10.00
10.00 - 05.00	→ 04.50 - 18.00
Torgg. 14 • www.tallinksilja.fi tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid lns/msa)	

ÅLANDSTRAFIKEN t o m 30.8.2009

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR alla dagar

M:hamn	Kapellskär	Stockholm	Fartyg
07.30	→ 08.30	ca 10.00	Rosella
12.45	→ 14.00	ca 15.30	Rosella
18.30	→ 19.30	ca 21.00	Rosella
12.00	→ 09.00	07.10	Rosella
18.00	→ 15.00	13.10	Rosella
23.00	→ 20.00	18.10	Rosella

Buss Stö-Kap avg från Cityterminalen 1h 50 min före fartygets avg. Buss Norrtälje-Kapellskär ca 45 min före fartygets avg. Även buss Kap-Stö (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ank. Bussen går via Norrtälje.

Kontakta vår resebutik för bussanslutning till Uppsala.

Åland-Stockholm dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
09.55 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

Åland-Finland dagligen

ÅLAND	ÅBO/H:FORS
03.30 L	07.35 Åbo
14.25 M	19.50 Åbo
23.45 M	10.00 Hel
14.10 M	08.45 Åbo
01.00 L	21.00 Åbo
04.25 M	17.30 Hel

M= Mariehamn L = Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min före ordinarie avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min före ord avgång.

VIKING LINE Storgatan 2, tel 260 11, bokn 262 11
www.vikingline.ax

Turlista 1/5-30/8 2009 (lokala tider)				
Från Eckerö	Alla dagar	8.30	13.30	18.30
Från Grisslehamn	Alla dagar	10.00	15.00	20.00
Nytt biljettsystem! Förhandsboka bilplats för snabb incheckning.				
Buss: Till Stockholm Cityterminalen vid alla båtankomster. Från Stockholm Cityterminalen 2 timmar och 15 minuter före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 timme före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst.				
ECKERÖ LINJEN Bokning: tel. 28.300, växel 28.000 Grisslehamn tel. 0175-258 00 Bokning även på www.eckerolinjen.ax Torggatan 2, 22100 Mariehamn				

Ta en paus...

M:hamn Sthlm
Alla dagar 10:00 → 15:45
Sthlm M:hamn
Sönd-Onsd 18:00 → 02:00
Torsd-Lörd 18:00 → 03:30

BIRKA PARADISE

Weekendkrässningar 18.6-2.8
Reservation för charteravg.
Kontakta Ålandsresor tel 28 040
www.birka.se

MESSA NYAN

ONSDAG 5 AUGUSTI 2009

dagens turist

“Man blir alltid trevligt bemött”

Dagens turister är ett glatt gäng svenskar från flera olika städer: Göteborg, Umeå, Frösund och Norrköping.

Hur länge har ni varit på Åland?

– Sedan i lördags, vi kom hit mitt i hällregnet. Himlen öppnade sig på ett inte allt för välkomnande sätt, men sedan dess har det bara blivit bättre och bättre.

De åtta kamraterna har varit på cykelsemestrar tillsammans flera gånger förut, bland annat till Frankrike, Danmark och Tornedalen.

– Oftast planerar vi ganska löst, det är ju överraskningarna som är roligast.

Vad har ni gjort sedan ni kom hit?

– Vi startade i Mariehamn i lördags och cyklade ut till Föglö. Sen har vi varit på Kumlinge och nu inatt sov vi på Sandö-sunds camping här på Vårdö.

Tältnar ni?

– Nä, vi är ganska bekväma av oss så vi har hyrt stugor och sovit riktigt gott.

Målet för dagen är Kastel-

Cykelkompisar. Mårten och Sigrid Hägglund från Umeå, Jan och Ulla Palmqvist från Frösund, Torsten och Anne-Marie Persson från Norrköping samt Birgitta och Lasse Odén från Göteborg.

holms slott. Det är också den sista anhalten på resan innan cykelgänget beger sig hemåt. Det som de gillar bäst med Åland är attityden.

– Människorna här har en sån välkomnande inställning. Man blir alltid trevligt bemött. Vi har kommit till caféer som varit stängda och som öppnat bara för oss. Det är en riktigt fin atmosfär här!

Finns det något man kan klaga på?

– Kaffet är lite svagt på vissa ställen. Om man inte passar sig

kan man ta fel på vad som är te och vad som är kaffe.

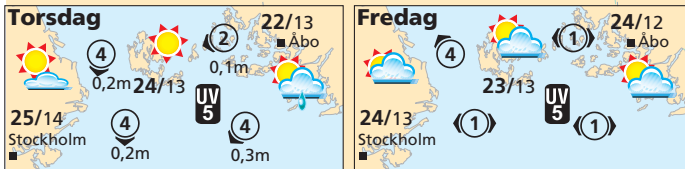
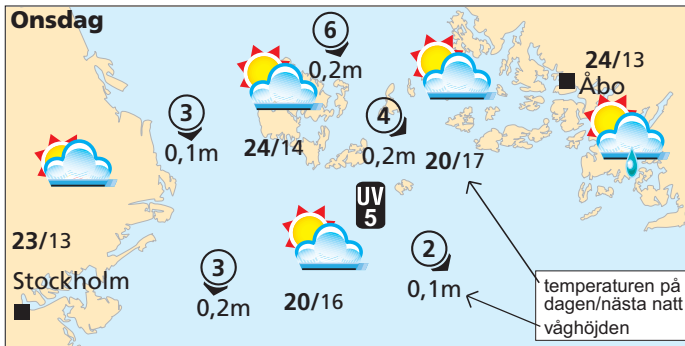
Flera i gänget har varit på Åland förut. Göteborgaren Lasse Oden seglade till Åland från Visby 1954.

Vad får man inte missa om man besöker Göteborg?

– Universeum och Världskulturmuseet är riktigt fint. Och så har vi ju en underbar skärgård – där kan ni prova det riktiga, salta vattnet!

Text och foto:
AXEL KRONHOLM
axel.kronholm@nyan.ax

vädret

I går kl 15			Max/min temp. 28.7 - 4.8. klo 9				
	temp.	moln.	max.	datum	min. datum		
Jomala	23		Jomala	+21,6	29.7.	+8,9	1.8.
Åbo	23		Åbo	+23,3	29.7.	+11,0	1.8.
Helsingfors	19		H:fors	+22,9	3.8.	+12,9	1.8.
Stockholm	24					* =Dagar sakna temp.	moln
För ett år sedan							
Nyhamn	temp.	vind	m/s	Jomala	13		
Märket	18	NNO	5	Åbo	15		
Kumlinge	20	NNV	3	Helsingfors	16		
Vattenståndet i går kl 15							
Föglö	+5 cm	Åbo	+4 cm				
Solen i dag							
	Upp	Ner					
Mariehamn	5:31	21:59					
Helsingfors	5:11	21:40					
Stockholm	4:44	21:03					
Utomlands i går							
Köpenhamn	21	Madrid	32				
Oslo	18	Rom	27				
Brüssel	24	Aten	34				
Moskva	17	Las Palmas	36				
London	19	Phuket	28				
Paris	26	Peking	29				

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

dagens rätt

Wokad lövbiff

500 g lövbiff
2 msk rapsolja
2 tsk smör
1 tsk salt
1 krm svartpeppar
1 påse djupfrysta wokgrönsaker, ca 600 g
0,5 dl sweet chilisås
0,5 dl hackade salta jordnötter

Skär lövbiffen i smala strimlor. Hetta upp hälften av olja och smör i en wok. Woka köttet i omgångar ca 2 minuter under omrörning. Salta, peppra och ta upp köttet på ett fat så länge. Woka grönsakerna i resten av oljan och smöret under omrörning, 3–5 minuter. Blanda ner köttet i woken och ringla över sweet chilisås. Strö jordnötterna över den heta woken och servera med nudlar eller ris.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

5€

PÅ UTVALDA MÖBLER m.m.

Ann-Gerds Antik
AGENTUR
Godbyvägen 11
Tel. 21 099, 0457 0694 143
www.anngerdsantik.com
Öppettider: Mån stängt, ti-fre 10-18, lör 10-14

Uppblåsbart FOTBAD
12,00€

Bromark's

Torggatan 1 tel/fax 13 174
Öppet: vard 9.30-18, lör 9.30-14

KERMANSÄVT

TULIKIVI

SADE Bras/Hörnbrasugn

Besök vår utställning i Kalmarnäs och bekanta dig med vårt sortiment
To 18-20, fr 14-16, lö 12-14

SKORSTENS SPECIALISTEN PÅ ÅLAND

G.M. MATTSSONS MURER I
Kalmarnäs 212, 22 140 MARIEHAMN
Fax 12 688, e-post: gm.mureri@aland.net
Bosse 0457 361 3977 Kent 040 550 2649

SOV GOTT!

BONNIE RESÄRSÄNG netto
252€
80x200 cm

270€ netto
90x200 cm

357€ netto
120x200 cm

inkl. bäddmadrass och ben.

ÄVEN REA-SÄNGAR KVAR!

MÖBEL-City
G. Godbyvägen. Tel 21 165, fax 19 544
Öppet: måndag-fredag 9.00-17

Fyndmixen UTFÖR-SÄLJNING

“Allt ska bort”
Alla varor -50% från redan nedsatta priser!

Tyger, stuvor, dam-, herr- och barnkläder, presentartiklar mm.

Måndag-Torsdag kl. 11-17.30, fredag Stängt, Lördag kl. 11-14
Strandgatan 6, Tel. 17 739

“SKROT HÄMTNING”

Vi köper koppar, mässing, rostfritt och kabelskrot.

Vi hämtar järnskröt och bilar gratis.

Tel. 0400 539453 eller 0400 504816

manner Specialist på länkhjul!

HOLMBERGS
TEKNIK • KVALITET

Godbyvägen tfn 23 555 www.holmbergs.ax

TIPSA OSS DYGNET RUNT

Ring, skicka sms eller mms på
tel: 0457 323 44 44

Nya Åland